

อิทธิพลของสารสื่อประสาทต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว

ปริญญาโท

ของ

ชาญชัย ประสมสิน

24 ก.ค. 2534

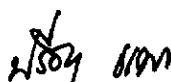
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ

กันยายน 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญา
นิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

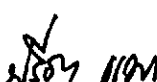
..... ประธาน

(ผศ.ดร.ปรีชา ชีรมา)

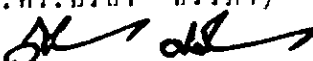
..... กรรมการ

(อ.วัฒนา ศรีสัตย์วาจา)

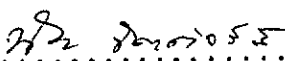
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผศ.ดร.ปรีชา ชีรมา)

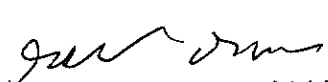
..... กรรมการ

(อ.วัฒนา ศรีสัตย์วาจา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.นิยตะ จิตต์จรัส)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ...17... เดือน ...กันยายน... พ.ศ. 2533.....

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้สูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. ปรีชา ธรรมา และ อ. วัฒนา ศรีสัตย์วาจา ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ
ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด รวมทั้ง ดร. นิยะดา
จิตต์จรัส ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ใหญ่ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ที่ได้ให้
ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ชาญชัย ประสมสิน

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	ความก้าวหน้า ความหมาย สาเหตุ และรูปแบบของพฤติกรรม	6
	ลักษณะของสุ่มานิต	10
	ทัศนคติและองค์ประกอบทัศนคติ	12
	การใช้สารชักจูงเพื่อให้นักศึกษาเปลี่ยนทัศนคติ	14
	เพศและระดับชั้นเรียนกับการชักจูง	17
	สมมติฐานในการวิจัย	18
3	วิธีดำเนินการค้นคว้า	20
	ประชากร	20
	กลุ่มตัวอย่าง	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
	การดำเนินการทดลอง	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	28

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	44
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	44
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	46
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	55
ประวัติย่อของผู้วิจัย	97

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงรูปแบบต่างๆของความก้าวร้าวของมนุษย์	9
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 120 คน โดยแยกตามเพศ ระดับชั้นและสารสื่อ ..	21
3	แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต และกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้วทันที	34
4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ทันทีหลังจากที่ได้รับสารสื่อ โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปร ร่วม	35
5	แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต และกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ ..	36
6	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม	37
7	แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทันทีหลังจากได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต	38

- 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้วทันที โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตเป็นตัวแปรร่วม 39
- 9 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์ 40
- 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์ โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตเป็นตัวแปรร่วม 41
- 11 แสดงการเปรียบเทียบเป็นรากคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์ 42
- 12 การเปรียบเทียบความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภาณิตระหว่าง นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม 43

13	แสดงค่า ที ที่ได้จากการวิเคราะห์รายข้อของแบบวัดทัศนคติ	71
14	แสดงคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้จากการสอบซ้ำของนักเรียน ในกลุ่มที่ใช้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว	72
15	แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายของแบบวัดความจำเนื้อหา ในสารสื่ออิงสุภานิต	73
16	แสดงความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภานิตของกลุ่มที่ได้รับสารสื่อ อิงสุภานิตและกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม	75
17	แสดงคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต และกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3	79
18	แสดงคะแนนความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการอ่านสารสื่อ อิงสุภานิตของกลุ่มนักเรียนที่ใช้สำหรับหาคุณภาพของสารสื่ออิงสุภานิต	83
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของ นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ทันทีหลังจากได้รับสารสื่อ โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อน ได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม	84
20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของ นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรม ก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม	85

- 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของ
นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต
แล้วทันที โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่าง
เพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับ
สารสื่อเป็นตัวแปรร่วม 86
- 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของ
นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต
แล้ว 2 สัปดาห์ โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วม
ระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
ก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม 87

ภูมิหลัง

โรงเรียนถือว่าเป็นแหล่งที่จะถ่ายทอดความรู้ ทักษะ หัตถ์คติที่ดี รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้แก่แก่นักเรียน (สุลักษณ์ ศิวรักษ์. 2516 : 27) มรดกทางวัฒนธรรมชิ้นหนึ่งได้แก่สุภาษิต นับเป็นมรดกทางภาษาอย่างหนึ่งที่บรรพบุรุษได้ผูกพันมาไว้ส่อบลูกหลาน เพื่อลูกหลานจะได้มีสติเกิดความรักรอบคอบไม่ตั้งอยู่ในความประมาทในการดำรงชีวิต เซอร์ ฟรานซิส เบคอน ปราชญ์ชาวอังกฤษกล่าวว่า อัจฉริยะลักษณะ ปฏิภาณและวิญญานของชาติใด ย่อมพบได้ในสุภาษิตของชาตินั้น สุภาษิตจึงนับว่าเป็นยอดของความลึกซึ้งของแต่ละภาษาซึ่งไขผ่านการร่ายกรองของชาตินั้นๆหลายชั่วคน จนกลายเป็นสิ่งที่ชนชาตินั้นรู้จักและรับรองกันโดยทั่วไป สุภาษิตเป็นกระจกส่องให้เห็นความคิดในใจ ขนบธรรมเนียมประเพณี และระเบียบสังคมของชนชาตินั้นๆ

สุภาษิตมีลักษณะสันกระบะ เป็นความจริงที่เป็นสากลและยั่งยืนมีคุณค่าไปเชื่อถือตามนำไปใช้พูดหรือเขียนกันทั่วไป (เจือ สตะเวทิน. 2515 : 13) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ดูให้ถ่องแท้จะเห็นว่า สุภาษิตไทยเรานั้นเป็นเครื่องขึ้นหรือบ่งบอกหรือแนะนำให้คนในสังคมเกิดความเชื่อตามได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นคำสอนที่ดี คำกล่าวซ้ำซากของผู้ใหญ่ที่ดีจะเป็นเครื่องก่อหรือสร้างทัศนคติ ความเชื่อ จุดหมายปลายทาง ความรู้สึกและอุดมคติ จนกลายเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทย และจากการวิเคราะห์สุภาษิตอังกฤษและไทยของ สุกมาศ ทิพย์ก่อพร (2528 : 66) พบว่า สุภาษิตไทยได้สะท้อนให้เห็นสภาพของสังคม และวัฒนธรรมไทยคือ สังคมไทยถือว่าวัดเป็นศูนย์กลาง เพื่อถือโซกลางและบุพเพสันนิวาส รักพวกพ้อง ประมาทในการดำรงชีวิต มีการแบ่งสถานภาพในสังคม ไม่ชอบตนปากกับใจไม่ตรงกัน สังคมไทยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ใจกว้าง โอบอ้อมอารี มีความสุภาพอ่อนโยนเป็นมิตร

เคารพความคิดและอาวุโสผู้ใหญ่ และไม่ชอบความก้าวร้าว

แต่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่ามักมีนักเรียนบางส่วนชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยอาจแสดงกับเพื่อนนักเรียนด้วยกันหรือกับครู เช่นการใช้สายตาดูเยาะเย้ย ทำท่าย แสดงอาการคัดค้าน พูดเยาะเย้ยถากถางให้ร้ายลับหลัง ต่อสู้กัน มีบางครั้งรุนแรงถึงขนาดใช้มีดแทงครูด้วย (สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2529 : 2) และการแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนนั้น ครูส่วนใหญ่จะใช้วิธีลงโทษเยาะเย้ยหรือดูต่ำ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วการลงโทษโดยการทำให้เกิดความเจ็บปวดทางกายหรือตบชกนั้น จะกลายเป็นสาเหตุแห่งความก้าวร้าว (Buss. 1978 : 343) เพราะการลงโทษอาจกลายเป็นการเสริมแรงให้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อไป นอกจากนี้จะทำให้ผู้ที่ถูกลงโทษหลบหลีกผู้ลงโทษ หรือต่อสู้ผู้ลงโทษได้ (เรณู ผดุงถิ่น. 2517 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Krumboltz. 1972) และโดยที่ความก้าวร้าวมิได้มีติดตัวมาแต่เกิด แต่เรียนรู้จากประสบการณ์จนเกิดเป็นทัศนคติ แม้ว่าทัศนคติจะมีใช้สาเหตุทั้งหมดของพฤติกรรม แต่ก็ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมได้ (ประภา เทญสุวรรณ. 2526 : 14) ดังนั้นเมื่อเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวขึ้นผลเสียก็จะเกิดกับผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและผู้ที่ถูกก้าวร้าว และการแก้ปัญหาด้วยการลงโทษก็ไม่ถูกต้อง วิธีที่ดีที่สุดคือการป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว และการชักจูงให้บุคคลมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไปในทางที่ไม่เห็นด้วย จะทำให้บุคคลลดการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้

การศึกษารังนี้เป็นการนำเอาลักษณะของสุภาชิตมาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างเนื้อหาสำหรับชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติ โดยพิจารณาถึงทัศนคติเชิงก้าวร้าว และได้นำเอาลักษณะเพศและระดับการศึกษามาร่วมศึกษาด้วย เพื่อจะได้ทราบว่าอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติหรือไม่เพียงใด

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตและสารสื่อควบคุม

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพ

3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพ

4. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างเพศและระดับชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เฉพาะนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพ

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งถึงผลที่จะได้รับ 2 ประการ คือ

ประการแรก ผู้วิจัยมุ่งศึกษาลักษณะของเนื้อหาในสารชักจูง ที่ใช้สำหรับชักจูงให้นักเรียนเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตาม เพื่อจะได้มีสารชักจูงอีกประเภทหนึ่งสำหรับการชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตาม ซึ่งจะเป็นอย่างสำหรับการสร้างเนื้อหา ในสารชักจูงเพื่อเปลี่ยนทัศนคติท่านอื่นๆ รวมทั้งจะทำให้การศึกษาค้นคว้าทางด้านการเปลี่ยนทัศนคติกว้างขวางออกไป

ประการที่สอง ผู้วิจัยมุ่งศึกษาดังการชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อให้บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และยังศึกษาลักษณะของเพศและระดับชั้นเรียนด้วย ซึ่งจะทำให้ทราบถึงลักษณะการเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยสารชักจูงประเภทนี้ว่าเหมาะสมที่จะใช้กับบุคคลประเภทใด อันจะเป็นประโยชน์สำหรับครูและผู้ปกครองรวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัด

ปราจีนบุรี จำนวน 120 คน แบ่งเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 30 คน นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 30 คน นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 30 คนและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 30 คน

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

ก. ตัวแปรอิสระ

1) สารสื่อชักจูง มี 2 ประเภท ได้แก่

ก) สารสื่ออิงสุภาษิต

ข) สารสื่อควบคุม

2) เพศ ได้แก่

ก) ชาย

ข) หญิง

3) ระดับชั้นเรียน ได้แก่

ก) มัธยมศึกษาตอนต้น

ข) มัธยมศึกษาตอนปลาย

ข. ตัวแปรตาม

1) ทักษะติดต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สารสื่ออิงสุภาษิตหมายถึง บทความที่มีเนื้อหาชักจูงอ้างอิงมาจากคำสุภาษิตที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ให้หลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ให้เคารพครูและให้ใช้ความนุ่มนวลประนีประนอม โดยบทความจะชี้ให้เห็นถึงความหมายและความสำคัญของสุภาษิตว่า เป็นของมีค่าที่บรรพบุรุษใช้เป็นเครื่องสั่งสอน ให้คนรุ่นหลังได้ประพฤติปฏิบัติตามโดยถูกต้องตามลักษณะที่สังคมไทยต้องการ รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าสังคม

ไทยให้ความเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า ไม่ชอบความก้าวร้าวรุนแรงแต่ชอบการประนีประนอม

2. สารสื่อความคม หมายถึงบทความที่ไม่เกี่ยวข้องกับคำสุภาพหรือความก้าวร้าว

3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3

4. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6

5. ทักษะดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึงการที่บุคคลมีความเข้าใจถึงประโยชน์หรือโทษของพฤติกรรมก้าวร้าว การที่บุคคลมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบพฤติกรรมก้าวร้าว และการที่บุคคลพร้อมที่จะส่งเสริมหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบวัดที่สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าว บุคคลที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามี ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าบุคคลที่ได้คะแนนต่ำกว่า

6. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกโดยมุ่งหวังที่จะได้เห็นผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหายทั้งทางร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน และชื่อเสียง ซึ่งได้แก่พฤติกรรมต่อไปนี้

ก. การทำร้ายร่างกาย

ข. การโต้เถียงคำวาทัน

ค. การคัดค้านขัดขืนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

ง. การใช้สายตายู๋หมิ่นหาหาผู้อื่น

จ. การบิ่บหาให้ร้ายผู้อื่นลับหลัง

ฉ. การรังแกผู้อื่นที่อ่อนแอกว่า

ช. การเขียนจดหมายคำผู้อื่นโดยไม่ลงชื่อ

ซ. การทำลายทรัพย์สินผู้อื่น

ฅ. การทำเสียงดังขณะครูกำลังสอน

ญ. การพูดจาเยาะเย้ยถากถางผู้อื่น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความก้าวร้าว : ความหมาย สาเหตุ และรูปแบบของพฤติกรรม

1) ความก้าวร้าวเป็นลักษณะบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของบุคคล นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของความก้าวร้าวแตกต่างกันออกไปตามความเชื่อทางทฤษฎีของแต่ละคน เช่น ทอกลาร์ค (Kaufman. 1970 : 11 ; citing Dollard. n.d.) ให้ความหมายว่า ^{1.2} ความก้าวร้าวเป็นการกระทำตอบสนองเพื่อประทุษร้ายต่ออันตรายของผู้อื่น บัส (Buss. 1961 : 1) กล่าวว่า ความก้าวร้าวเป็นการตั้งใจจะทำร้ายผู้อื่น ^{1.3} ก้อแรนสัน (Berkowitz. 1970 : 3 ; citing Goranson. n.d.) ให้ความหมายว่า ความก้าวร้าวหมายถึงการกระทำที่รุนแรง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมารุนแรงกว่าปกติ และเป็น ^{1.4} พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ชีคอร์ดและแบคแมน (Secord and Backman. 1964 : 565) กล่าวว่า ความก้าวร้าวหมายถึงพฤติกรรมที่ตั้งใจจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวดหรือบาดเจ็บ โดยที่บางครั้งอาจมีลักษณะที่รุนแรง กล่าว บ้าบิ่น หรือบางครั้งรุนแรงแต่แฝงเร้นเล็กน้อยที่ลึกซึ้ง ^{1.5} เซียร์ แมคโคบี และเลวิน (Secord and Backman. 1964 : 565 ; citing Sears, Maccoby and Levin. n.d.) สรุปว่า ความก้าวร้าว คือ ความต้องการผลได้สองประการคือ เพื่อลดความคับข้องใจที่เกิดขึ้นและเพื่อจะได้เห็นผู้อื่นได้รับความทุกข์ จากทัศนะของนักจิตวิทยาที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความก้าวร้าวคือพฤติกรรมที่มีลักษณะมุ่งร้ายเพื่อให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายนั่นเองโดยที่สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากความคับข้องใจ ² แต่สาเหตุที่ทำให้บุคคลมีลักษณะก้าวร้าวแตกต่างกันทั้งในด้านความรุนแรงและรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นผลมาจากอิทธิพลของพ่อแม่ และการเลี้ยงดูของพ่อแม่แต่ละคนจะขึ้นอยู่กับความคาดหวังของสังคมนั่นเอง ในเรื่องนี้ ชีคอร์ด และแบคแมน (Secord and Backman. 1964 : 567) ได้ศึกษาในสังคมอเมริกัน พบว่า

เด็กชายจะถูกคาดหวังว่าต้องก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง และพ่อแม่ก็จะยินยอมให้ เด็กชาย
แสดงความก้าวร้าวมากกว่า ดังนั้นการเลี้ยงดูของพ่อแม่ก็จะลงโทษทางกายแก่เด็กชายมาก
กว่าเด็กหญิง ซึ่งเป็นเหตุนำไปสู่ความก้าวร้าวมากขึ้นในเด็กชาย และในที่สุดลักษณะการ
ควบคุมตนเองในการแสดงความก้าวร้าวในเด็กชายจะอ่อนแอกว่าเด็กหญิง เด็กชายจึงมัก
แสดงความก้าวร้าวบ่อยกว่าเด็กหญิง และจากการศึกษาของ เซียร์ แมคโคบี และเลวิน

(Secord and Backman. 1964 : 565 ; citing Sears, Maccoby and Levin n.d.)

พบว่า เมื่อเด็กได้รับความไม่สะดวกสบายเมื่อใด มักจะแสดงความโกรธและจะแสดงพฤติกรรม
กรรมที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความไม่สะดวกสบายโดยมิได้เจตนา ทั้งนี้เพื่อจะให้รางวัลตอบแทน
ด้วยการลดความไม่สบายใจของตนเองลง และต่อมาเด็กจะเรียนรู้ว่า การแสดงพฤติกรรม
ในลักษณะก้าวร้าวจะได้รับความสุขจากผู้อื่น ดอลลาร์ด และคณะ (Secord and Backman.

1964 : 565 ; citing Dollard and others. 1931) ได้ทำการศึกษาและพบผลเช่น

เดียวกันว่า เด็กจะเรียนรู้ความก้าวร้าวจากการวางเงื่อนไขที่มารดาจะดุดมและปดอบโทษ
เมื่อเด็กได้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยที่มารดาไม่มีเจตนาที่จะทำให้เด็ก กลายเป็นคนก้าว
ร้าว แต่เด็กจะเรียนรู้ว่าเขาจะได้รับความสุขเมื่อแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนั้นเมื่อเด็ก
เติบโตขึ้นทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวจะเป็นไปในทางบวก ซึ่งจะก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าว
ร้าวต่อไปอันเป็นการให้รางวัลแก่ตนเอง นอกจากการแสดงความก้าวร้าวจะเป็นการ ลด
ความคับข้องใจและการให้รางวัลแก่ตนเองแล้ว บุคคลก็อาจแสดงความก้าวร้าวได้ หากได้
รับรางวัลจากภายนอกมากกว่าจะกระตุ้นให้เกิดความก้าวร้าวได้เช่น ความอยากเป็นผู้ชนะ
ความเคียดแค้น ความต้องการอาหารหรือความต้องการมีเพื่อน เป็นต้น (Buss. 1978 : 342)

จึงพอสรุปเกี่ยวกับความก้าวร้าวได้ว่า ความก้าวร้าวในบุคคลนี้เกิดจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่
แม่ที่ให้รางวัลแก่ลูกคือความสะดวกสบาย โดยที่พ่อแม่มิได้เจตนาจะให้รางวัล เมื่อลูก
แสดงความก้าวร้าว จึงทำให้ลูกมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ส่วนสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคล
แสดงความก้าวร้าวก็คือ ความโกรธ ความคับข้องใจหรือรางวัลที่จะได้รับ จากภายนอกที่
มากพอแก่ตนเอง

การเลี้ยงดูของพ่อแม่นอกจากจะทำให้บุคคลเกิดมีความก้าวร้าวในตนเองแล้ว ยังมี

3)

ส่วนทำให้รูปแบบของกรแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป โดยที่บางคนอาจแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่รุนแรง แต่บางคนอาจมีลักษณะที่รุนแรงแต่แฝงเล็กน้อยที่ลึกซึ้ง แต่ทั้งสองลักษณะก็แฝงไว้ด้วยความมุงร้ายเช่นเดียวกันซึ่ง เดวิสและดอลลาร์ด (Davis and Dollard. 1940) เลสเซอร์ (Lesser. 1952) และ เซียร์ แมคโคบี และเลวิน (Sears, Maccoby and Levin. 1957) ได้ทำการวิจัยและได้ผลเช่นเดียวกันว่า บิดาและมารดาที่เห็นด้วยหรือส่งเสริมให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับเพื่อนๆรวมทั้งการลงโทษทางกายแก่เด็กด้วยความก้าวร้าวรุนแรง โดยเฉพาะในครอบครัวของชนชั้นต่ำนั้นนอกจากจะลงโทษเด็กด้วยความรุนแรงแล้ว ยังให้ความอบอุ่นแก่เด็กเป็นปริมาณน้อยด้วย จะทำให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรงนั้นด้วย บัส (Buss. 1978 : 344) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวของมนุษย์ว่าแตกต่างจากของสัตว์ เพราะสัตว์นั้นจะทำร้ายศัตรูด้วยส่วนต่างๆของร่างกายที่สัตว์นั้นมี เช่น เขี้ยว เล็บ ฟัน เขา เป็นต้น ส่วนมนุษย์มิได้จำกัดเพียงอวัยวะในร่างกายเท่านั้น แต่ยังจำกัดถึงเรื่อง เวลา สถานที่หรืออาวุธที่จะใช้ด้วย โดยเฉพาะคำพูดของมนุษย์นั้นร้ายกาจยิ่งกว่าเขี้ยวของงูพิษ เพราะสามารถใช้ได้ทั้ง คำว่า นินทา ให้อาย แล่อกดง หรือบางครั้งพฤติกรรมก้าวร้าวของมนุษย์อาจใช้วิธีการหลบเลี่ยง บ่ายเบี่ยงหรือดื้อรั้นถึงเลยก็ได้ ซึ่งรูปแบบต่างๆของพฤติกรรมก้าวร้าวสามารถแบ่งได้เป็น 8 ลักษณะ (ตามตาราง 1) โดยการเชื่อมโยงกันจากลักษณะที่ตรงข้ามกัน 3 คู่ ซึ่งได้แก่

- แสดงออกทางกายหรือทางคำพูด
- แสดงการตอบโต้หรือไม่ตอบโต้
- แสดงออกทางตรงหรือทางอ้อม

ตาราง 1 แสดงรูปแบบต่างๆของความก้าวร้าวของมนุษย์ (ดัดแปลงจาก Buss. 1978 :342)

	มีการตอบโต้		ไม่มีการตอบโต้	
	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางตรง	ทางอ้อม
ทางร่างกาย	ชก ต่อย ตบ ตี ฯลฯ	หลอกหลวงให้ใจ หรือให้อับอาย	คือรับทั้งเฉย ไม่ยอมทำตาม	หาเหตุผลเพื่อ หลีกเลี่ยง
ทางคำพูด	ดูถูก คำ เหยียดหยาม	อาฆาต นินทา ให้ร้าย	ออกเสียงแต่ ไม่เป็นคำพูด	ไม่ยอมออก เสียงใดๆ

ลักษณะการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในทางอ้อมได้แก่ การพูดให้ร้ายป้ายสีหรือพูด
เรื่องราวที่นารังเกียจเกี่ยวกับฝ่ายตรงข้าม การพูดยุแหย่ให้เกิดความแตกร้าง หรือถ้าเป็น
การกระทำทางกายก็ได้แก่ การทำลายทรัพย์สินของฝ่ายตรงข้าม เป็นต้น ซึ่งวิธีการกระทำ
โดยอ้อมนี้ อาจทำให้ผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้รับความพอใจน้อยกว่า แต่ก็ยังดีกว่าการ
กระทำตรงๆโดยซึ่งเท่าเพราะอาจถูกตอบโต้หรือตามล้างแค้นได้ พฤติกรรมก้าวร้าวที่ในโพ
ษนัยที่สุดได้แก่การก้าวร้าวที่ไม่แสดงอาการตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม โดยให้วิธีการนิ่งเฉยหรือคือ
ดิ่ง ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะสร้างปัญหาให้ฝ่ายตรงข้ามเพียงว่า ฝ่ายตรงข้ามไม่ทราบว่าจะตอบ
โต้หรือไม่อย่างไรเห็นแก่เอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การแสดงความก้าวร้าวของบุคคลนั้นเป็นพฤติกรรม
ที่มีความมุ่งร้ายเพื่อที่จะได้เห็นผู้อื่นได้รับความบาดเจ็บ ความเสียหาย หรือได้รับความขุ่น
เคืองใจ โดยผลที่ได้รับคือ ¹⁾ เพื่อลดความคับข้องใจที่เกิดขึ้นในกลายใจเป็นความพอใจจากการที่
ได้เห็นฝ่ายตรงข้ามเสียหาย หรืออีกประการหนึ่งคือ ²⁾ การได้รับการยกย่องชมเชยจากผู้อื่น

ส่วนปริมาณความก้าวร้าวหรือรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวในแต่ละบุคคลนั้น มีสาเหตุมาจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่เมื่อบุคคลอยู่ในวัยเด็ก จนเกิดมีทัศนคติที่ติดต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้วิจัยคาดว่า หากได้มีการชักจูงที่ดีย่อมสามารถเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลให้เป็นไปในทางที่ไม่เห็นด้วยได้

ลักษณะของสุภาษิต

สุภาษิตแปลว่า ถ้อยคำที่ดี หมายถึงคำสอนหรือคำเตือนสติที่มุ่งชี้ทิศทางให้คนประพฤติ (เจือ สตะเวทิน. 2515 : 1) ซึ่งการสอนของสุภาษิตนั้นแยกได้เป็น 3 วิธีคือ

1. สอนให้ทำ มักจะมีคำว่าจงหรือต้อง หรือควร ประกอบอยู่ด้วย เช่น จงเอาใจเขามาใส่ใจเรา จงฝนหิ้งให้เป็นเข็ม
2. สอนให้เว้น มักมีคำห้ามอยู่ในตัวสุภาษิต โคนมามีคำว่า อย่า อยู่ด้วยเช่น อย่าเกินขีดกว่าไส้ อย่าสอนหนังสือพระสังฆราช
3. สอนโดยใช้ความจริง ให้พิจารณาเห็นได้เอง เช่น ผิดเป็นครู เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด

เจือ สตะเวทิน (2515 : 13) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของสุภาษิตไว้ดังนี้

1. เป็นความจริง คือมีสังจธรรมเคียงไม่ได้ทุกกาละเทศะ
2. ความจริงนั้นสั้นกระชับ เพราะประสงค์จะให้จำง่าย
3. ความจริงนั้นมีคนรับรอง หมายความว่าคนทั่วไปเชื่อตาม ซึ่งจะเห็นว่าถ้าเอาไปใช้พูดหรือเขียนกันอยู่ในชีวิตประจำวัน
4. ความจริงนั้นขลังและยั่งยืน หมายความว่ามีความเก่าและศักดิ์สิทธิ์ไม่ใช่คำใหม่

หลวงวิจิตรวาทะการกล่าวถึงสุภาษิตว่า ต้องเป็นข้อความสั้นๆแต่เน้นความลึกซึ้ง และต้องเป็นคำสอนไปในตัว หรือมิฉะนั้นจะต้องวางหลักความจริงอันใดอันหนึ่งซึ่งสามารถพิสูจน์และเชื่อถือได้ (เพ็ญแข วิจิตรสุนทร. 2528 : 4 ; อ้างอิงมาจากหลวงวิจิตรวาทะ

การ. ม.ป.ป.)

นอกจากสุภาวิตจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมทางภาษาที่มีค่าอย่างหนึ่ง ที่บรรพบุรุษได้
ผูกพันมาไว้เพื่อสอนลูกหลาน เพื่อให้ลูกหลานจะได้มีสติเกิดความรักใคร่ไม่ตั้งอยู่ในความ
ประมาทในการดำรงชีวิต แต่สุภาวิตยังเป็นกระจกส่องให้เห็นความคิดในใจชนแบบธรรมนิยม
ประเพณี ระเบียบสังคมและค่านิยมของชนชาตินั้นๆ ด้วย

ค่านิยมในสังคมไทย สามารถวิเคราะห์ได้จากสุภาวิตของไทยได้มีหลายประการแต่
ที่จะกล่าวถึงในที่นี้ 2 ประการ คือ

1. ยกย่องผู้มีอาวุโส ครู อาจารย์ นักปราชญ์ ผู้รู้ และสนับสนุนการเล่าเรียนวิชา
การศึกษานอบน้อมของกุลบุตร หมายถึงว่าคนไทยนั้นเคารพผู้ใหญ่และนับถือครูบาอาจารย์เสมอ
บิดามารดา ถ้าไม่ทำตามคำของครูจะถือว่าไม่เป็นสิริมงคล โดยจะเห็นได้จากสุภาวิตเหล่านี้
เช่น เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด เป็นศิษย์อย่าคิดล้างครู เป็นผู้น้อยคอยก้มประนมกร
 เป็นต้น (เพ็ญแข วัจนสุนทร. 2528 : 29)

2. นิยมความสุภาพอ่อนโยน ไม่ชอบความก้าวร้าวหยาบ ไม่ตักรอนหักหน้ากัน
กัน มีความเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อ หมายถึงว่าลักษณะของคนไทยเป็นคนสุภาพอ่อนโยน
ไม่แสดงกิริยาจาก้าวร้าว ไม่โอ้อวดริษยา รู้จักถ่อมตนถ่อมตนเบา หลีกเลี่ยงการมีเรื่อง
ราว เมื่อมีปัญหา มักค่อยๆ ถอยห่างกันปรึกษาหารือ ไม่เข็ดแค้นตักรอนกันง่ายๆ ดังตัวอย่าง
จากภาษิตที่ว่า อย่าหักท้าวพราดด้วยเข่า บัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น น้ำขุ่นอยู่ข้างในน้ำใสอยู่
ข้างนอก เป็นต้น (เพ็ญแข วัจนสุนทร. 2528 : 30)

จากการวิเคราะห์สุภาวิตอังกฤษและสุภาวิตไทยโดย สุภมาศ กิพยาลือพร (2528
: 66) พบว่า สุภาวิตไทยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวัฒนธรรมไทยดังนี้ คนไทย
ใจกว้างโอบอ้อมอารีมีความเป็นมิตร มีการแบ่งสถานภาพคนในสังคม เพื่อเรื่องบุพเพสันนิ
วาสนและกฎแห่งกรรม ถือว่าวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกร
คนไทยรักความสุภาพอ่อนโยน มีความก้มข้ม ไม่ชอบความก้าวร้าว ในด้านการดำเนิน
ชีวิตผู้เฒ่าผู้แก่ มักทำนุและวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น นับถือผีและโชคลาง เคารพความคิดและ
อาวุโสของผู้ใหญ่ ห้ามหาหาเลี้ยงชีพไปวันๆ มีความรักพวกพ้อง ไม่ชอบผู้ที่ปากดีใจไม่

ตรงกัน สังคมไทยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทุกเรื่อง แต่ไม่ชอบทำงานเป็นกลุ่มชอบทำงานคนเดียว

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า สุภาภิตไทยสะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยให้ความสำคัญครูบาอาจารย์ ไม่ชอบความก้าวร้าวชอบความถ่อมถวิลประนีประนอม และสุภาภิตยังมีลักษณะเป็นคำสอนที่เป็นความจริงและเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมีการนำมาใช้พูด หรือ เขียนกันทั่วไป ดังเห็นหากบุคคลได้รับรู้จะเกิดความเข้าใจในสุภาภิตที่สอนให้เคารพครู ให้กระทำแต่ความถ่อมถวิลไม่ก้าวร้าว รู้จักถอยกลับประนีประนอมแล้ว คาดได้ว่าบุคคลก็จะมีทัศนคติคล้อยตามการสอนหรือการชักจูงของสุภาภิตนั้นๆ

ทัศนคติและองค์ประกอบของทัศนคติ

ได้มีผู้ให้ความหมายของทัศนคติไว้นหลายความหมายด้วยกัน เช่น อัลพอร์ต (Allport. 1935 : 418) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นความพร้อมทางจิตใจที่มีผลมาจากประสบการณ์ ซึ่งภาวะความพร้อมนั้นจะเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ชอว์และไรท์ (Shaw and Wright. 1967 : 6) ได้กล่าวถึงทัศนคติไว้ดังนี้ ประการแรก ทัศนคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าเป็นผลมาจากการพัฒนาโครงสร้างภายในหรืออู่อารมณ์ของบุคคล ประการที่สอง ทัศนคติเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้ประเมินสิ่งเร้า แล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม ประการที่สาม ทัศนคติจะแปรค่าได้ทั้งด้านคุณภาพและความเข้มข้นโดยจะครอบคลุมต่อเนื่องตั้งแต่ทัศนคติทางบวก เป็นกลาง และทางลบ และประการที่สี่ ทัศนคติเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีลักษณะมั่นคงและเปลี่ยนแปลงได้ยาก ทริแอนดิส (Triandis. 1971 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติเป็นความเล็งที่ประกอบไปด้วย อารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการกระทำเฉพาะต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

จากความหมายของทัศนคติที่กล่าวมา พอสรุปเป็นแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ ได้ว่า ทัศนคติประกอบด้วยสามองค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ องค์ประกอบด้านความ

รู้สึก และองค์ประกอบด้านการกระทำ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 : 5-8) ดังมีรายละเอียดดังนี้ คือ

องค์ประกอบด้านการรู้ (cognitive component) เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรกก่อนที่บุคคลจะเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กล่าวคือ การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นก่อนเสมอ และเป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นทางด้านที่ว่าสิ่งนั้นมีคุณหรือโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้หรือความเชื่อถือที่ไขประเวณีเท่าสิ่งนั้นได้

องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective component) เป็นองค์ประกอบในด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หมายถึงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น พอใจหรือไม่พอใจสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว นั่นคือบุคคลจะต้องมีความรู้ว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดีก่อนที่จะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น นอกจากนี้องค์ประกอบทางการรู้ก็ยังสอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้ด้วย กล่าวคือถ้าบุคคลรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งในทางที่ดีก็ย่อมจะชอบสิ่งนั้น แต่การรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางไม่ดีก็ย่อมจะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น

องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (action tendency component) เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประมาดค่าและมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สองคล้องกัน ซึ่งติดตามาคือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วยซึ่งหมายถึง การพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ หรือการพร้อมที่จะทำลายหรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น

กล่าวโดยสรุป การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใด เช่น ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว บุคคลจะต้องได้เรียนรู้หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว จนเกิดความเข้าใจว่าพฤติกรรมก้าวร้าวนั้นมีประโยชน์หรือโทษอย่างไร ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบตามมา แล้วบุคคลก็จะเกิดความพร้อมที่จะให้การส่งเสริมสนับสนุน หรือต่อต้านขัดขวางต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยสอดคล้องกับความเข้าใจและความรู้สึกที่มี

การใช้สารชักจูงเพื่อให้นุคคลเปลี่ยนทัศนคติ

การใช้สารชักจูงเพื่อให้นุคคลเปลี่ยนทัศนคติตามการชักจูงนั้น มีการศึกษาค้นคว้ากันอย่างกว้างขวาง เช่น การชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติโดยใช้สารชักจูงที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่างกัน (ทัศนาศิลป์ โคมทิ. 2518) ประสิทธิภาพของผู้สื่อความและการเปลี่ยนทัศนคติ (แสงอรุณ ชูชาติ. 2518) การชักจูงโดยใช้สารปลอบและสารขู่เพื่อเปลี่ยนทัศนคติในสถานการณ์ตึงเครียด (พรทิมล สุตเจริญ. 2519) การอ่านและการฟังสารชักจูงเพื่อเปลี่ยนทัศนคติในสถานการณ์คลุมเครือ (บังอร ชินกุลกิจนิวัฒน์. 2520) และการชักจูงโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเพื่อเปลี่ยนทัศนคติ (ทวีวัฒน์ บุญนิท. 2530) เป็นต้น สำหรับการศึกษาค้นคว้านี้จะใช้สารสื่อชักจูงที่มีเนื้อหาซึ่งได้อ้างอิงเหตุผลด้วยคำสุภาพคดีไทย

การชักจูงให้นุคคลเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามด้วยสารชักจูงนั้น จะต้องประกอบด้วย 3 ขั้นตอน (Fishbein and Ajzen. 1975 : 451-453) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การใส่ใจ (attention) เมื่อนุคคลได้รับสารชักจูงด้วยความเอาใจใส่ นุคคลย่อมได้รับรู้เรื่องราวในสารชักจูงนั้น ถ้าหากนุคคลไม่ให้ความสนใจย่อมไม่สามารถรับรู้เรื่องราวต่างๆในสารชักจูงนั้น ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนทัศนคติของนุคคลได้ ดังนั้นจึงควรหาวิธีการที่จะสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับนุคคลที่จะได้รับสาร ปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความสนใจนั้นได้แก่ แหล่งข่าว (source factor) ซึ่งแหล่งข่าวที่น่าสนใจได้แก่ ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ ความน่าเชื่อถือ ความคล้ายคลึงกับผู้รับ และการมีลักษณะเชิดชวาศิสาสนาเกี่ยวกับผู้รับ นอกจากนี้เรื่องราวที่นุคคลพบเห็นบ่อยๆหรือเรื่องราวที่ใกล้ตัวนุคคลก็เป็นเรื่องที่ทำให้นุคคลให้ความสนใจด้วย ดังนั้นเนื้อหาของสารชักจูงที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ จึงใช้บทความที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวเนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์ค่อนข้างรุนแรงและให้ความสนใจกับพฤติกรรมก้าวร้าว และในสารชักจูงนี้ยังได้ใช้คำสุภาพคดีซึ่งมีลักษณะที่เป็นความจริงน่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นคำสอนจากบรรพบุรุษของคนไทยเองมาอ้างอิง ทั้งนี้เพื่อให้สารชักจูงประกอบด้วยความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือ

ขั้นตอนที่ 2 ความเข้าใจ (comprehension) เป็นขั้นที่เกิดขึ้นหลังจากที่นุคคล

ได้ให้ความสนใจแก่สารชักจูง ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความเข้าใจในสารชักจูงนั้นและจะส่งผลให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามในที่สุด ดังนั้นนอกจากสารชักจูงจะต้องน่าสนใจและบุคคลได้เข้าใจไปแล้ว แต่หากว่าบุคคลไม่สามารถเข้าใจสารชักจูงก็ไม่สามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเข้าใจง่ายของสารชักจูงนั้นได้แก่ ปัจจัยด้านข่าวสาร (message factor) คือ มีลักษณะที่น่าจดจำ มีการอ้างเหตุผลอย่างมีระบบ มีข้อสรุปที่ชัดเจนเป็นต้น ในเรื่องเกี่ยวกับเวลาที่ใช้สำหรับการทำความเข้าใจสารชักจูงนั้น จากการค้นคว้าไม่ระบุชื่่ว่าใช้เวลามากน้อยเพียงใด แต่จากการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติเรื่อง การชักจูงโดยใช้สารชักจูงที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่างกัน (ทัศนาศา โจนเท. 2515) การใช้สารชักจูงโดยสารปลอมและสารขู่เพื่อเปลี่ยนทัศนคติ ในสถานการณ์ตึงเครียด (หริหมล สุตเจริญ. 2519) และการให้อ่านและฟังสารชักจูง เพื่อเปลี่ยนทัศนคติในสถานการณ์คลุมเครือมากหรือน้อย (บังอร ชินกุลกิจวิวัฒน์. 2520) นั้นใช้เวลาประมาณ 20-35 นาที กล่าวโดยสรุปก็คือ เวลาที่ใช้ในการเปลี่ยนทัศนคติคือจำนวนเวลาที่บุคคลสามารถอ่านสารชักจูงจนจบพอดีโดยไม่ต้องรีบร้อน ซึ่งบุคคลสามารถทำความเข้าใจสารชักจูงได้นั่นเอง

ขั้นตอนที่ 3 การยอมรับ (acceptance) เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด กล่าวคือเมื่อบุคคลให้ความสนใจและมีความเข้าใจในสารที่ส่งออกไปแล้ว ถ้าผู้รับสารยอมรับและเชื่อตามสารดังกล่าวก็ถือว่า สารนั้นสามารถชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติได้ เพราะถึงแม้ว่าบุคคลจะให้ความสนใจและมีความเข้าใจในสาร แต่ถ้ามูลคนนั้นไม่เห็นด้วยก็ถือว่าสารนั้นไม่สามารถชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้

ดังนั้นการชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติตามสารชักจูงนั้น เกณฑ์ในสารชักจูงจึงมีความสำคัญมาก เพราะจะต้องน่าสนใจ น่าเชื่อถือ จนสามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามได้

เนื้อหาของสารชักจูง

สารชักจูงที่สามารถชักจูงให้บุคคลคล้อยตามได้นั้น เนื้อหาในสารชักจูง จะต้องมิลักษณะน่าสนใจน่าเชื่อถือและจะต้องชี้ให้เห็นประโยชน์และโทษที่จะได้รับอย่างชัดเจนด้วยว่า ถ้าเชื่อตามแล้วจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง หรือถ้าไม่เชื่อตามจะได้รับโทษอย่างไรถึงนั้น เนื้อหาที่ใช้ชักจูง จะต้องคำนึงถึงความต้องการของบุคคลด้วยว่า มีความต้องการอะไรบ้างในชีวิต

แคทซ์ (Katz. 1960 : 163-204) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความต้องการทางสังคมของบุคคลว่า การที่บุคคลมีทัศนคติคล้อยตามการชักจูงใดก็มักจะเชื่อว่า การมีทัศนคตินั้นจะสามารถบำบัดความต้องการทางสังคม (social need) 3 ประการคือ ประการแรก ได้แก่ความใคร่รู้อันแท้จริงทางสังคม (social reality) คือความต้องการที่จะรู้ว่าอะไรคือเหตุและอะไรคือผลของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม ประการที่ 2 ได้แก่ความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนทางสังคม (social support) คือความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นเป็นนัยเดียวกัน ไม่รังเกียจตนและเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น และประการที่ 3 ได้แก่ ความต้องการเอกลักษณ์ทางสังคม (social identity) คือความต้องการที่จะแสดงตนว่าเป็นบุคคลประเภทใดตามที่ตนพอใจ นิยมยกย่อง และต้องการให้ผู้อื่นยอมรับตนในสภาพที่ตนพอใจอย่างนั้น ซึ่งแคทซ์เชื่อว่า การที่บุคคลเกิดทัศนคติและเปลี่ยนทัศนคติที่มีอยู่เดิมไปนั้นขึ้นอยู่กับว่า การมีทัศนคตินั้นๆ จะส่งผลให้บุคคลบรรลุความต้องการทางสังคมประการใดประการหนึ่งหรือทั้งสามประการ ดังกล่าวข้างต้น

จากเหตุผลเกี่ยวกับความต้องการทางสังคมของบุคคลที่ได้อธิบายมานี้ ทำให้เชื่อได้ว่า การที่จะชักจูงให้บุคคลมีทัศนคติเชิงก้าวร้าวลดลงได้นั้น การใช้เนื้อหาในสารชักจูงต้องมีเหตุผลสนับสนุนที่เป็นจริงและน่าเชื่อถือว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีผลเสียต่อส่วนรวมและส่วนตัวอย่างไรบ้าง และการแสดงความเมตตาต่อผู้อื่นจะประนีประนอมจะให้ผลดีอย่างไร ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการด้านความใคร่รู้อันแท้จริงทางสังคม และยังคงแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จะไม่ได้รับการยอมรับ ส่วนบุคคลที่ใช้ความเมตตาต่อผู้อื่นจะประนีประนอมจะได้รับ

การสนับสนุนและยอมรับเข้าเป็นพวกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการด้านการ
ได้รับการสนับสนุนทางสังคม

เพศและระดับชั้นเรียนกับการชักจูง

การชักจูงเพื่อให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามการชักจูงนั้น ความแตกต่างกันด้าน
เพศระหว่างชายกับหญิงมีส่วนทำให้การคล้อยตามการชักจูงแตกต่างกัน เพราะชายและหญิง
มีความแตกต่างกันทั้งด้านความคาดหวังของสังคมและการอบรมเลี้ยงดู โดยเฉพาะการชักจูง
ให้เปลี่ยนทัศนคติในเชิงก้าวร้าว จากการศึกษาของ ซีคอร์ดและแบคแมน (Secord and
Backman. 1964 : 567) พบว่า เด็กผู้ชายจะถูกคาดหวังว่าจะต้องก้าวร้าวกว่าเด็กหญิง
และพ่อแม่ก็จะยินยอมให้เด็กชายแสดงความก้าวร้าว ส่วนการลงโทษ เด็กชายก็มักจะถูก
ลงโทษทางกายมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งเป็นการนำไปสู่ความก้าวร้าวที่มากขึ้นและในที่สุดลักษณะ
การควบคุมตนเองในการแสดงความก้าวร้าวของเด็กชายจะอ่อนแอกว่าเด็กหญิง นอกจากนี้
สังคมยังส่งเสริมให้หญิงเชื่อฟังและทำตามมากกว่าชาย เช่น ในสังคมไทยได้เปรียบเทียบผู้
หญิงเป็นช้างเท้าหลังขณะที่ชายเปรียบเหมือนช้างเท้าหน้า เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ จึงเชื่อว่าหญิง
จะเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามได้มากกว่าชาย ในเรื่องนี้จากการศึกษาของ สไตน์เบเชอร์และ
กิลรอย (Steinbacher and Gilroy. 1976 : 299-306) ซึ่งได้ศึกษาจากนิสิตจำนวน
126 คน โดยให้นิสิตเหล่านั้นได้อภิปรายโต้เถียงกับผู้สมรู้ที่มีความคิดเห็น แตกต่างจากตน
ผลพบว่า กลุ่มนิสิตหญิงได้เปลี่ยนความคิดคล้อยตามผู้สมรู้มากกว่านิสิตชาย นอกจากนี้แล้ว
วิทเทเกอร์และมีด (Whittaker and Meade. 1967 : 47-52) ได้ศึกษานิสิตชาติต่างๆ
พบว่า นิสิตหญิงคล้อยตามการชักจูงมากกว่านิสิตชาย ซิงห์ (Singh. 1970 : 269-270)
ได้ศึกษานิสิตชั้นสูงจำนวน 60 คน ก็พบว่ากลุ่มนิสิตหญิงถูกชักจูงได้มากกว่านิสิตชาย ซึ่งสอดคล้อง
คลึงกับการศึกษาของ วิทเทเกอร์ (Whittaker. 1965 : 91-94) และการศึกษาของ
แจนิสและฟิลด์ (Janis and Field. 1959 : 55-68) ที่พบว่าหญิงถูกชักจูงได้มากกว่าชาย
อย่างเชื่อกันได้ สำหรับในประเทศไทย คำรง ศาวรวิมล (2516) ศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูนครปฐมจำนวน 90 คน ผลพบว่า นักศึกษาหญิงมีการทำตามมากกว่าชายอย่าง เชื่อมกันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอจะคาดได้ว่า นักเรียนหญิงจะเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามการชักจูงมากกว่านักเรียนชาย แต่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นนอกจากนักเรียนจะมีความแตกต่างกันในด้านเพศแล้ว ระดับชั้นของนักเรียนก็มีความแตกต่างกันด้วย และระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกันนั้น หมายถึงนักเรียนมีสติปัญญาและอายุต่างกันด้วยนั่นเอง ในเรื่องการคล้อยตามการชักจูงของบุคคลที่อายุต่างกันนั้น ในสังคมไทยเราคาดหวังว่าคนอายุน้อยต้อง เชื่อฟังผู้ใหญ่ คล้อยตามความคิดผู้ใหญ่ โดยยึดถือคติที่ว่า เกินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัดหรือเมื่อน้อยคอยก้มประนมกรเป็นต้น จึงทำให้เด็กไทยคล้อยตามการชักจูงมากกว่าผู้ใหญ่ และจากการศึกษาของ คำรง ศากรวิมล (2516) พบว่าผู้ที่มียาญน้อยมักจะคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าผู้ที่มียาญมากซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ วิทเทเกอร์และเมิด (Whittaker and Meade. 1967 : 47-52) และจากการศึกษาของ ซิงห์ (Singh. 1970 : 269-270) ก็พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะถูกชักจูงได้ยากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำเอาลักษณะทางเพศและระดับชั้นเรียนของนักเรียนมาศึกษาร่วมกันไป โดยคาดว่านักเรียนหญิง ที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามการชักจูงมากที่สุดและนักเรียนชายที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามการชักจูงน้อยที่สุด

สมมติฐานในการวิจัย

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอจะตั้งเป็นสมมติฐานดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิต จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม
2. สำหรับนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิตนักเรียนหญิงจะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนชาย
3. สำหรับนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิต นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน

ต้น จะมีทัศนคติที่คัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. สำหรับนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต เมื่อนำเอาลักษณะเพศและระดับชั้นเรียนมาพิจารณาแล้ว นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชายมีทัศนคติที่คัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนหญิง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้า

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2532 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนแบบสหศึกษา มีนักเรียนประมาณ 750 คน มีระดับชั้นเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างกระทำดังนี้ แบ่งระดับชั้นเรียนเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายมาระดับละ 1 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1, 5/1, 4/2, 3/2, 2/1 และ 1/3 ในแต่ละห้องเรียนแบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนชายและหญิง แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายมากลุ่มละ 10 คน ในแต่ละกลุ่ม 10 คน สุ่มอย่างง่ายมา 5 คนเป็นกลุ่มที่ 1 ส่วนอีก 5 คนเป็นกลุ่มที่ 2 ซึ่งเมื่อกระทำจนครบทุกระดับชั้นแล้ว จึงรวมกลุ่มย่อยที่ 1 เป็นกลุ่มหนึ่งและรวมกลุ่มย่อยที่ 2 เป็นอีกกลุ่มหนึ่ง จากนั้นสุ่มว่ากลุ่มใดจะได้รับสารสื่ออิงสุภานิตและกลุ่มใดจะได้รับสารสื่อควบคุม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 120 คน โดยแยกตาม เพศ ระดับชั้น และสารสื่อ

		สารสื่อชักจูง			
		สารสื่ออิงสุภานิต		สารสื่อควบคุม	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ระดับชั้น	มัธยมศึกษา ตอนต้น	15	15	15	15
	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	15	15	15	15

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองประกอบด้วย

1. แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
2. สารสื่ออิงสุภานิต
3. สารสื่อควบคุม
4. แบบวัดความจำ

การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

เป็นแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ที่ให้ผู้ถูกวัดประเมินค่าจากข้อคำถามว่ามี

ความเห็นอย่างไรโดยเริ่มจาก เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยใช้วิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งการประเมินนี้ ให้ประเมิน จากคำถามต่างๆต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ (cognitive component) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจ ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวว่า มีประโยชน์หรือโทษต่อผู้ประเมินในระดับใด

ตัวอย่างข้อคำถามด้านความรู้ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

(0) ท่านเห็นว่าการแกล้งผู้อื่นนั้นสนุกดี

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ

ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. ด้านความรู้สึก (affective component) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวว่า ชอบ พอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ ของผู้ประเมินว่าอยู่ในระดับ ใด

ตัวอย่างข้อคำถามด้านความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

(0) ท่านชอบการกลั่นแกล้งผู้อื่น

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ

ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. ด้านการมุ่งกระทำ (behavior intention component) เป็นข้อคำถามที่ถามถึงการมุ่งกระทำ การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวหรือมุ่งกระทำการขัดขวางป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ประเมินว่า อยู่ในระดับใด

ตัวอย่างข้อคำถามด้านการมุ่งกระทำที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

(0) หากท่านไม่ชอบใคร ท่านก็จะหาทางกลั่นแกล้งรังแกผู้นั้น

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ

ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ซึ่งข้อคำถามทั้งหมดนี้มี 30 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อคำถามด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านการมุ่งกระทำ อย่างละ 10 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

เมื่อผู้ประเมินทำเครื่องหมายวงกลมหรือกากบาททับตัวอักษร ก, ข, ค, ง หรือ จ ที่อยู่หน้าข้อความ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ถ้าให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

การนำคุณภาพของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

1. ทำการคัดเลือกรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องมา 20 รูปแบบ โดยผู้วิจัยพิจารณาว่า เป็นรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าว ที่มักเกิดขึ้นในโรงเรียนบ่อยๆ จากนั้นนำไปให้ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนเสริมหาโพธิ์จำนวน 20 ท่านให้ช่วยทำการคัดเลือกพฤติกรรมก้าวร้าวเหล่านั้นว่า พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยกว่าและควรแก้ไข จากนั้นนำรูปแบบพฤติกรรมก้าวร้าวที่ถูกเลือกมากที่สุดและรองลงมา 10 อันดับแรกมาสร้างเป็นข้อคำถาม โดยแต่ละพฤติกรรมจะถูกนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม 3 ข้อ สำหรับใช้วัดองค์ประกอบของทัศนคติด้านความรู้ ความรู้สึก และการมุ่งกระทำอย่างละ 1 ข้อ ซึ่งจะได้ออกข้อคำถามทั้งสิ้น 30 ข้อ

2. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบวัดทัศนคติโดยให้อาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยา 2 ท่านช่วยตรวจสอบ เพื่อให้แบบวัดทัศนคติที่เหมาะสมและตรงตามเนื้อหาที่จะวัด

3. หากคำนวณหาจำแนกรายชื่อของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ โดยนำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปทดสอบวัดกับนักเรียนที่เลือกจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถูกสุ่มคัดเลือกมาด้วยวิธีเดียวกันกับการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยจำนวน 120 คน ได้แก่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2, 5/2, 4/1, 3/3, 2/4 และ 1/4 เป็นนักเรียนชายและหญิงอย่างละ 10 คน ในแต่ละห้องเรียน หลังจากการวัดได้ นำแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่นักเรียนได้ประเมินแล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้ไว้ นำคะแนนรวมของแต่ละคนมาเรียงกันจากมาก

ที่สุดไปหาน้อยที่สุด แล้วเลือกผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดออกมา 25% เป็นกลุ่มสูง และเลือกผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดออกมา 25% เป็นกลุ่มต่ำ ซึ่งจะได้อีกกลุ่มละ 30 คน นำคะแนนเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตร t -test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 185-186) และเลือกข้อคำถามที่มีค่า t อย่างน้อย 1.75 ขึ้นไปจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ทั้ง 30 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็นข้อคำถามด้านความรู้ 10 ข้อ ด้านความรู้สึก 10 ข้อ และด้านการมุ่งกระทำ 10 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการสอบซ้ำ (test-retest) โดยกระทำกับนักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยและไม่ใช่กลุ่มที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนก ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 30 คน ทำการวัดครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 โดยเว้นระยะห่างกัน 1 สัปดาห์ ตรวจให้คะแนนแล้วนำคะแนนที่ได้จากการวัดครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มาทำการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตร r_{tt} (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 163-164) ปรากฏว่าได้ค่า $r_{tt} = 0.94$

สารสื่อ ๙

สารสื่อที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด คือ สารสื่อถึงสุขภาพิต และสารสื่อควบคุม

1. การสร้างสารสื่อถึงสุขภาพิต สารสื่อที่มีคุณภาพสามารถที่จะชักจูงให้บุคคล มีทัศนคติคล้อยตามการชักจูงได้นั้น จะต้องมัลักษณะที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย ชัดให้เห็นโทษและประโยชน์โดยชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งจะต้องสามารถบ่งชี้ความต้องการทางสังคม (social need) ประการใดประการหนึ่ง ซึ่งได้แก่ ความใ้รู้จริงทางสังคม (social reality) ความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนทางสังคม (social support) และ ความต้องการเอกลักษณ์ทางสังคม (social identity)

สารสื่อที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ชื่อว่า สังคมไทยที่แท้จริง ซึ่งในการสร้างแบ่งเนื้อ

หาเป็น 3 ตอน คือ ตอนแรกกล่าวถึงลักษณะการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ในรูปแบบต่างๆ ของนักเรียนและสาเหตุ กล่าวถึงผลเสียต่างๆของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและความคิด ที่ผิดที่เชื่อว่าการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนที่แสดงให้เห็นโทษและ ประโยชน์ของพฤติกรรมก้าวร้าว ตอนที่สอง กล่าวถึงลักษณะของสังคมไทยที่แท้จริงว่าชอบ การประนีประนอมและไม่ชอบความก้าวร้าว ให้เคารพนับถือผู้ใหญ่ พ่อแม่ และครูอาจารย์ รักพวกพ้อง โดยอ้างจากคำสุภาษิตต่างๆซึ่งเนื้อหาส่วนนี้แสดงให้เห็นถูกชักจูงเห็นถึงความจริง ในสังคมไทย ตอนที่สาม สรุปถึงผลเสียของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวว่าไม่เป็นที่ยอมรับ ของสังคมไทย แต่การรู้จักอดกลั้นไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและให้การประนีประนอม รวม ทั้งการช่วยชักชวนมิให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น จะเป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องและ ถ่อม รับจากคนทั่วไป ซึ่งเนื้อหาส่วนนี้เป็นการชี้ให้เห็นว่าจะได้รับการสนับสนุนทางสังคม

สุภาษิตที่นำมาใช้อ้างอิงในการสร้างสารสอนนี้ เป็นสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับการห้ามมิ ให้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับผู้อื่น ห้ามแสดงการไม่เคารพครู สอนให้หลีกเลี่ยงการแสดง พฤติกรรมก้าวร้าว สอนให้ใช้การประนีประนอม สุภาษิตที่ใช้ได้แก่ ผู้ประทุษร้ายมิตรเป็น ผู้ที่เลวแท้ เป็นศิษย์อย่าคิดล้างครู หมากก็ต่ออย่ากัดตอบ น้ำขึ้นอยู่ข้างใน น้ำใสอยู่ข้างนอก และ ก้าวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น โดยที่คำสุภาษิตและความหมายของคำสุภาษิต ได้ทำการคัด เลือกจากหนังสือสุภาษิตไทยของ เจือ สตะเวทิน (2515)

หลังจากสร้างสารสอนอิงสุภาษิตแล้ว ได้ทดลองนำไปให้นักเรียนโรงเรียนศรีมหา โทธิ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 40 คนได้อ่าน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ที่ไม่เข้านักเรียนที่ทำการวิจัยและไม่เข้านักเรียนที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนก หรือใช้หาค่า ความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว จากนั้นให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 แสดงความรู้สึกโดยการตอบคำถามต่อไปนี้

1. ก่อนที่ท่านได้อ่านบทความนี้ ท่านมีความรู้สึกต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นอย่างไร
 ก. ชอบมาก ข. ชอบ ค. เฉยๆ ง. ไม่ชอบ จ. ไม่ชอบมาก
2. หลังจากได้อ่านบทความนี้แล้วท่านมีความรู้สึกต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นอย่างไร
 ก. ชอบมาก ข. ชอบ ค. เฉยๆ ง. ไม่ชอบ จ. ไม่ชอบมาก

เมื่อนักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมายวงกลมหรือกากบาทหับตัวอักษร ก, ข, ค, ง หรือ จ ก็ให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

นำคะแนนที่ได้ในข้อ 1 และ 2 ของแต่ละคนไปทดสอบความแตกต่าง ด้วยสูตร t-test แบบ t-dependent (ลวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 87) ซึ่งพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกต่อการชักจูงไปในทางไม่ชอบพฤติกรรมก้าวร้าว อย่างเชื่อมั่นได้ 99%

2. การสร้างสารสื่อควบคุม สารสื่อควบคุมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีชื่อว่า ความลับบางอย่างของพฤษชาติ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการทำใบไม้ร่วงและการที่หน้าอ่อนกับยอดอ่อนของพืชมีสีแดง ซึ่งผู้วิจัยได้คัดลอกจากหนังสือเรื่อง ความอัศจรรย์ของพฤษชาติ ของ สัตยา ชูชัย (ม.ป.ป.) ซึ่งสารสื่อควบคุมนี้ มีความยาวใกล้เคียงกับสารสื่ออิงสุภาษิต สารสื่อทั้งสองชนิด มีความยาวประมาณ 2 หน้าครึ่ง โดยจะใช้เวลาอ่านประมาณ 10-15 นาที

การสร้างแบบวัดความจำ

การสร้างแบบวัดความจำนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ตรวจสอบว่าผู้ถูกทดลองได้รับรู้เรื่องราวในสารสื่ออิงสุภาษิตนั้นจริงๆ ดังนั้นการสร้างแบบวัด จึงต้องการวัดความจำเพียงอย่างเดียว จึงได้สร้างข้อคำถามเป็นแบบเติมคำ ซึ่งจะสามารถวัดความจำได้อย่างแท้จริง และวัดได้จำได้มากน้อยเพียงใด วิธีการสร้างกระพี้ดังนี้

1. เลือกข้อความจากสารสื่ออิงสุภาษิต 20 ข้อความ แล้วตัดข้อความบางส่วนออกเสีย จะได้ข้อคำถาม 20 ข้อ

2. นำแบบวัดที่ได้ไปทดสอบกับ นักเรียนโรงเรียนหริเมหาโพธิ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 40 คน ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 นี้ไม่ให้ให้นักเรียนที่ใช้ทำการวิจัย และไม่ให้นักเรียนที่ใช้ในการหาคำอ่านจำแนกหรือใช้หาคำความเชื่อมโยงของแบบวัดที่หาคัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยให้อ่านสารสื่ออิงสุภาษิต แล้วให้ตอบคำถามในแบบวัดความจำนี้

ถ้าเต็มถูกต้องจะได้ 1 คะแนน แต่ถ้าเต็มผิดหรือเต็มไม่ได้จะได้ 0 คะแนน ตรวจสอบให้คะแนน แล้วรวมคะแนนของแต่ละคนและจำนวนคนที่ทำถูกในแต่ละข้อไว้

3. นำคะแนนที่ได้ในข้อ 2 ไปหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแต่ละข้อ แล้วจึงนำมาคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกมากกว่า 0.2 ขึ้นไป และข้อที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.2-0.8 (ถวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 179-181) เอาไว้จำนวน 12 ข้อ

การดำเนินการทดลอง

1. หลังจากสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มว่ากลุ่มใดจะได้รับสารสื่อถึงสุขภาพิต และกลุ่มใดจะได้รับสารสื่อควบคุมแล้ว จึงทำการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเดิมของทั้งสองกลุ่ม ด้วยแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่สร้างขึ้น ตรวจสอบให้คะแนนและเก็บคะแนนของแต่ละคนไว้เป็นคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งที่ 1

2. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ จึงจัดห้องทดลองซึ่งเป็นโรงอาหารของโรงเรียนโดยแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่คนละด้าน ก่อนทำการทดลองผู้วิจัยได้บอกกับกลุ่มทั้งสองว่า ข้อความในบทความนี้จะให้นักเรียนอ่านต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่ประโยชน์แก่นักเรียน ขอให้ทุกคนตั้งใจอ่านและทำความเข้าใจให้ดี และเมื่ออ่านเสร็จแล้วจะให้ตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้อ่านในบทความนี้ แล้วจึงให้แต่ละกลุ่มอ่านสารสื่อที่กลุ่มได้รับพร้อมกัน โดยใช้เวลา 15 นาที หลังจากทั้งสองกลุ่มได้อ่านสารสื่อแล้ว จึงทำการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวชุดเดียวกับที่ทำการวัดในครั้งแรกทันที แล้วจึงทำการวัดความจำด้วยแบบวัดความจำทั้งสองกลุ่ม ตรวจสอบให้คะแนนและเก็บคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งที่ 2 และคะแนนความจำในครั้งที่ 1 ของแต่ละคนไว้ เวลาที่ใช้ในการทดลอง ตั้งแต่เริ่มให้กลุ่มตัวอย่างอ่านสารสื่อจนกระทั่งตอบคำถามในแบบวัดความจำเสร็จ ประมาณ 45 นาที

3. หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ จึงทำการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และวัด

ความจำเนื้อหาในสารสื่ออีกครั้งหนึ่งโดยไม่ให้อ่านสารสื่อ ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรม
ก้าวร้าวครั้งที่ 3 และเป็นการวัดความจำเป็นครั้งที่ 2 ตรวจให้คะแนนของแต่ละคนแล้วเก็บ
ไว้

4. นำคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้ทั้งสามครั้ง และคะแนนความจำทั้งสองครั้ง ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานจะใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรม
ก้าวร้าวครั้งที่ 1 ซึ่งวัดก่อนการได้รับสารสื่ออังกฤษิต เป็นตัวแปรร่วม

1. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม แบบทิศทาง
เดียว (one-way ANCOVA) โดยใช้สถิติ เอฟ ทดสอบ (F-test)

2. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2, 3 และ 4 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม
แบบ 2 ทิศทาง (two-way ANCOVA) โดยใช้สถิติ เอฟ ทดสอบ (F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการสร้างแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

1.1 หากค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวรายข้อ โดย
ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้สูตร (ลิ้น สาทยศ
และ อังคณา สายยศ. 2528 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_h - \bar{X}_l}{\sqrt{\frac{s_h^2}{n_h} + \frac{s_l^2}{n_l}}}$$

เมื่อ	t	แทนค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ
	$\bar{X}_h$	แทนค่าเฉลี่ยคะแนนของข้อสอบข้อหนึ่งในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_l$	แทนค่าเฉลี่ยคะแนนของข้อสอบข้อหนึ่งในกลุ่มต่ำ
	S_h^2	แทนคะแนนความแปรปรวนของข้อสอบข้อหนึ่งในกลุ่มสูง
	S_l^2	แทนคะแนนความแปรปรวนของข้อสอบข้อหนึ่งในกลุ่มต่ำ
	n_h	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง (25% ของทั้งหมด)
	n_l	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ (25% ของทั้งหมด)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้สูตร

(ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 163)

$$r_{tt} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทนค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	แทนจำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum XY$	แทนผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการสอบครั้งแรกและคะแนนการสอบครั้งที่สอง
	$\sum X$	แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรก
	$\sum Y$	แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่สอง
	X^2	แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งแรกแต่ละตัว ยกกำลังสอง
	Y^2	แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งที่สองแต่ละตัว ยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการสร้างสารสื่อถึงสุขภาพจิต

2.1 สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ก่อนและหลังการอ่านสารสื่ออังกฤษ โดยใช้ t-test แบบ t-dependent
(ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ได้จากการแจกแจงแบบ
 D แทนความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N แทนจำนวนคู่

3. สถิติที่ใช้ในการสร้างแบบวัดความจำเนื้อหาในสารสื่ออังกฤษ

3.1 หาค่าความยากง่ายของแบบวัดความจำแต่ละข้อด้วยสูตร (ลวน สายยศ
และ อังคณา สายยศ. 2528 : 179)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทนค่าความยากง่ายแต่ละข้อของแบบทดสอบ
 R แทนจำนวนคนที่ทำถูกในข้อนั้น
 N แทนจำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

3.2 หาค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อของแบบวัดความจำเนื้อหาในสารสื่อด้วยสูตร
(ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 181)

$$D = \frac{R_u - R_l}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ D แทนค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อของแบบวัดความจำ
 R_u แทนจำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

R_1 แทนจำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มก่อน
 N แทนจำนวนนักเรียนทั้งกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนรวมกัน

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวน

4.2 ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทิศทางเดียว และแบบสองทิศทาง (อนันต์ ศรีโสภณ. 2525 : 331-337 ; Kirk. 1982 : 715-744)

$$F = \frac{MS'_{treat}}{MS'_{error}}$$

เมื่อ F แทนค่าสถิติที่มีการแจกแจงแบบ F
 MS'_{treat} แทนค่าที่ปรับแล้วของค่าเฉลี่ยยกกำลังสองอันเป็นผลจากสิ่งทดลอง (adjusted treatment mean square)
 MS'_{error} แทนค่าที่ปรับแล้วของค่าเฉลี่ยยกกำลังสองอันเป็นผลจากความคลาดเคลื่อน (adjusted error mean square)

4.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความจำของทั้งสองกลุ่มโดยใช้ Z -test (ถวน สายยศ และ ถังคณา สายยศ. 2528 : 83) จากสูตร

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ Z แทนค่าสถิติจากการแจกแจงแบบ Z
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทนคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
 s_1^2, s_2^2 แทนค่าความแปรปรวนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทนจำนวนคนของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เมื่อพบว่าตัวแปรที่ทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวิธีของ ทูคีย์ (Tukey's HSD test)
(ถวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 83)

$$HSD = q(\infty, df) \sqrt{\frac{MSe}{n}}$$

เมื่อ	HSD	คือค่าวิกฤติของ ทูคีย์
	q	คือค่าสถิติ
	MSe	คือค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n	คือจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอเป็นลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิตและกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างนักเรียนหญิง กับนักเรียนชาย และระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิต และวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของลักษณะเพศกับระดับชั้นเรียน ที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภาพิตระหว่างกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิตกับกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อดังนี้

N	แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ยเฉลี่ย
S^2	แทนค่าความแปรปรวน
t	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
Z	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Z-distribution
F	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทนชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทนผลบวกกำลังสองของคะแนน (sum of square)

- MS แทนค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (mean of square)
- *, ** แทนค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ
- MS'treat แทนค่าที่ปรับแล้วของค่าเฉลี่ยยกกำลังสองอันเป็นผลจากสิ่งทดลอง
(adjusted treatment mean square)
- MS'error แทนค่าที่ปรับแล้วของค่าเฉลี่ยยกกำลังสองอันเป็นผลจากความคลาด
เคลื่อน (adjusted error mean square)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิง
สุภาษิตกับนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุมที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิง
สุภาษิต จะมีทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมก้าวร่วมน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม" ผลการ
วิเคราะห์แสดงด้วยตาราง 3, 4, 5 และ 6

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิต
และกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้วทันที

	N	$\bar{X}$ เริ่มต้น	$\bar{X}$ หลังได้รับสารสื่อ	$\bar{X}$ ที่ปรับแล้ว
กลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิต	60	55.38	48.37	46.43
กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม	60	50.53	56.23	58.17

จากตาราง 3 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิง
สุภาษิตสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุมในตอนเริ่มต้น เมื่อได้รับสารสื่อแล้วค่าเฉลี่ยของทัศน

คติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุมและเมื่อทำการปรับค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแล้ว ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ปรับแล้ว ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ทัศนคติหลังจากที่ได้รับสารสื่อ โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

Source	SS'	df	MS'	F
Treatment	4,061.5	1	4,061.5	36.31**
Error	13,089.6	117	111.87	
Total	17,151.05	118	145.35	

**p < .01

จากตาราง 4 นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิต และกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์

	N	$\bar{X}$ เริ่มต้น	$\bar{X}$ หลังได้รับสารสื่อ	$\bar{X}$ ที่ปรับแล้ว
กลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิต	60	55.38	47.87	45.91
กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม	60	50.53	54.59	56.55

จากตาราง 5 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิตสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุมในตอนเริ่มต้น เมื่อได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิตต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม และเมื่อทำการปรับค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแล้ว ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาพิตต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ปรับแล้วดังกล่าว ได้แสดงดังแสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

Source	SS ¹	df	MS ¹	F
Treatment	3,312.49	1	3,312.49	20.6**
Error	18,310.38	117	160.77	
Total	22,122.87	118	187.48	

**p < .01

จากตาราง 6 นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นเรียน และศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานในข้อที่ 2 ไว้ว่า "สำหรับนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต นักเรียนหญิงจะมีทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนชาย" ข้อที่ 3 ว่า "สำหรับนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" และข้อที่ 4 ว่า "สำหรับนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต เมื่อนำเอาลักษณะเพศและระดับชั้นเรียนมาพิจารณาแล้ว นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียน

ชายมีทัศนคติที่ถือพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนหญิง" ผลการวิเคราะห์แสดงด้วย
ตาราง 7, 8, 9 และ 10

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนัก
เรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทันทีหลังจากได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต

	N	$\bar{X}$ เริ่มต้น	$\bar{X}$ หลังได้รับสารสื่อ	$\bar{X}$ ที่ปรับแล้ว
ม.ต้น	30	49.5	42.5	46.73
ม.ปลาย	30	61.27	54.23	49.99
นักเรียนชาย	30	57.4	48.3	46.85
นักเรียนหญิง	30	53.37	48.4	49.85
ม.ต้น ชาย	15	52	44.06	46.49
ม.ปลาย ชาย	15	62.8	52.6	47.25
ม.ต้น หญิง	15	47	40.93	46.96
ม.ปลาย หญิง	15	59.7	55.86	52.75

จากตาราง 7 / ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น คำว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง เมื่อเริ่มต้น หลังจากได้รับสารสื่อ
อิงสุภาณิต และหลังจากได้รับการปรับแล้ว

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิงใน

ตอนเริ่มต้น หลังจากได้รับสารสื่อประสาทและได้รับการปรับแล้ว ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายต่ำกว่านักเรียนหญิง

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงที่สุดในตอนเริ่มต้น ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อประสาทและได้รับการปรับแล้วค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงสุด

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ปรับแล้วดังกล่าว ไปทดสอบความแตกต่างไค์แม้งแสดงในตาราง 8

ตาราง 8^x การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่อประสาทภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้วทันที โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยให้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อประสาทเป็นตัวแปรร่วม

Source	SS ¹	df	MS ¹	F
ระดับชั้น (A)	131	1	131	1.5
เพศ (B)	131.3	1	131.3	1.51
A x B	93.2	1	93.2	1.07
Error	4,785.5	55	87	
Total	5,141	58	4422.5	

จากตาราง 8 นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน นักเรียนชายและหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่

แตกต่างกัน และไม่มีอิทธิพลร่วมระหว่างเพศและระดับชั้นเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนัก
เรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อถึงสุขภาพแล้ว 2 สัปดาห์

	N	$\bar{X}$ เริ่มต้น	$\bar{X}$ หลังได้รับสารสื่อ	$\bar{X}$ ที่ปรับแล้ว
ม.ต้น	30	49.5	41.6	45.6
ม.ปลาย	30	61.27	54.4	50.4
นักเรียนชาย	30	57.4	47.3	45.96
นักเรียนหญิง	30	53.37	48.6	50
ม.ต้น ชาย	15	52	44.6	46.93
ม.ปลาย ชาย	15	62.8	50.1	44.98
ม.ต้น หญิง	15	47	38.5	44.28
ม.ปลาย หญิง	15	59.7	58.7	55.72

จากตาราง 9 ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่ำกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งเมื่อเริ่มต้น หลังจากได้รับสารสื่อถึงสุขภาพ และหลังจากได้รับการปรับแล้ว

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิง ในตอนเริ่มต้น หลังจากได้รับสารสื่อถึงสุขภาพและได้รับการปรับแล้ว ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อ

พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายต่ำกว่านักเรียนหญิง

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงที่สุดในตอนเริ่มต้น ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตและได้รับการปรับแล้ว ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงที่สุด

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ปรับแล้วดังกล่าว ไปทดสอบความแตกต่าง ได้ผลดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์ โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตเป็นตัวแปรร่วม

Source	SS ^a	df	MS ^a	F
ระดับชั้น (A)	287.54	1	287.54	2.49
เพศ (B)	235.52	1	235.52	2.04
A x B	673.09	1	673.09	5.84 [*]
Error	6,336.94	55	115.21	
total	7,533.09	58	1,311.36	

*p < .05

จากตาราง 10 นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีทัศนคติต่อ

พฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกันเมื่อไม่คำนึงถึงลักษณะเพศ และเมื่อไม่คำนึงถึงลักษณะของระดับชั้นเรียน นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน แต่ลักษณะเพศและระดับชั้นเรียนมีอิทธิพลร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ^{ต่อ} แสดงการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิตแล้ว 2 สัปดาห์

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	ม.ต.ญ.	ม.ป.ช.	ม.ค.ช.	ม.ป.ญ.
ม.ต.ญ.	15	44.28	-	0.7	2.65	11.44 *
ม.ป.ช.	15	44.98	-	-	1.95	10.74 *
ม.ค.ช.	15	46.93	-	-	-	8.79
ม.ป.ญ.	15	55.72	-	-	-	-

*p < .05

จากตาราง 11 นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความจำเนื้อหาในสารสื่ออังกูษณิศระหว่งนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออังกูษณิศกับนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควมคุม ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความจำเนื้อหาในสารสื่ออังกูษณิศระหว่ง นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออังกูษณิศและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควมคุม

สภาพการรับสารสื่อ	อิงสุภาวิชิต		คาบคุม		Z
	N = 60		N = 60		
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
หลังได้รับสารสื่อแล้วทันที	6.38	8.27	2.87	4.52	7.63 **
หลังได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์	6	6.95	3.48	4.63	5.73 **

**p < .01

จากตาราง 12 นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออังกูษณิศมีความจำเนื้อหาในสารสื่ออังกูษณิศสูงกว่านักเรียนที่ได้รับสารสื่อควมคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้วทันทีและภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภา
ษิตและสารสื่อควบคุม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายและหญิง ที่ได้รับ
สารสื่ออิงสุภาษิต
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างนักเรียนในระดับชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้นและนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิต
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่าง เพศและระดับชั้นเรียน ที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติ
ต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เฉพาะนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาษิต

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ อำเภอสรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี ปีการ
ศึกษา 2532 จำนวน 780 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ อำเภอสรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา
2532 โดยสุ่มมาอย่างละ 10 คนในแต่ละระดับชั้นทั้ง 6 ระดับ รวม 120 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

3.2 แบบวัดความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภามิต

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดสอบกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คนเพื่อวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือเป็นรายข้อและทั้งฉบับ และคัดเลือกแบบทดสอบที่มีคุณภาพไว้

2. การดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยกระทำกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 วัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นการวัดครั้งที่ 1 ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.2 อีก 2 สัปดาห์ต่อมา ให้กลุ่มทดลองได้รับสารสื่ออิงสุภามิตและกลุ่มควบคุมได้รับสารสื่อควบคุม แล้วจึงวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยแบบวัดชุดเดิมทันที ทั้งสองกลุ่มได้รับสารสื่อเรียบร้อยแล้วจึงเป็นการวัดครั้งที่ 2 พร้อมทั้งทำการวัดความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภามิตทั้งสองกลุ่มด้วยแบบวัดที่สร้างขึ้นเอง เป็นการวัดความจำครั้งที่ 1 ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.3 อีก 2 สัปดาห์ต่อมา ทำการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวชุดเดิมซึ่งเป็นการวัดครั้งที่ 3 และวัดความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภามิตด้วยแบบวัดชุดเดิมซึ่งเป็นการวัดครั้งที่ 2 ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้รวบรวมได้มาหาค่าสถิติพื้นฐาน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตและกลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทิศทางเดียวและทดสอบด้วย F-test โดยใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว / ของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบสองทิศทาง และทดสอบด้วย F-test โดยใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของความจำเนื้อหาในสารสื่ออิงสุภาณิตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ Z-test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร่ววน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อภายหลังจากการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้วทันทีและเมื่อภายหลังจากการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์

2. เมื่อไม่คำนึงถึงระดับชั้นเรียน นักเรียนชายและหญิงที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน เมื่อภายหลังจากการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้วทันทีและเมื่อภายหลังจากการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์

3. เมื่อไม่คำนึงถึงเพศ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาณิต มีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน เมื่อภายหลังจากการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้วทันทีและเมื่อภายหลังจากการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นเรียนไม่ปรากฏผลภายหลังการที่นักเรียนได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้วทันที แต่ภายหลังการได้รับสารสื่ออิงสุภาณิตแล้ว 2 สัปดาห์ ปฏิสัมพันธ์

พันธะระหว่างเพศและระดับชั้นเรียนเมื่ออิทธิพลร่วมกันต่อการเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
ของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยจะขอแยกกล่าวเป็นข้อๆตามลำดับสมมติฐานดังนี้

1. จากงานวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตมีทัศนคติที่คัดต่อพฤติกรรม
ก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ
ทัศนา โถมทิ (2518) แสงอรุณ ชูชาติ (2518) พรพิมล สุดเจริญ (2519)
มัจฉอร ชินกุลกิจนิวัฒน์ (2520) และ ทวีวัฒน์ บุญชิต (2530) ซึ่งได้ผลสอดคล้องกัน
ว่า การชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตามกัน สามารถกระทำได้น่าสนใจและ
เรื่องราวที่น่าสนใจ รวมทั้งเรื่องที่น่าสนใจชักจูงนั้นแสดงให้เห็นโทษและประโยชน์อย่างชัดเจน

ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตมีการเปลี่ยนทัศนคติคล้อยตาม
การชักจูงของสารสื่ออิงสุภาชิตนั้น อาจเป็นเพราะได้รับรู้ความจริงทางสังคม (social
reality) ของสังคมไทยว่าไม่ใช่สังคมก้าวร้าว แต่เป็นสังคมที่มีความอ่อนโยนเชื่ออารี
ต่อกัน หรืออาจเป็นเพราะต้องการได้รับการยอมรับ การสนับสนุนทางสังคม (social
support) จากสังคมไทยที่ยกย่องนับถือบุคคลที่ใช้ความเมตตาปรียะประណมากกว่าการใช้
ความก้าวร้าว ซึ่งตรงกับความเชื่อของ แคทซ์ (Katz. 1960 : 163) ที่ว่า บุคคล
จะมีทัศนคติคล้อยตามการชักจูงใจมักจะเชื่อว่า การมีทัศนคติดังนั้นจะช่วยบรรเทาความต้องการ
ทางสังคม (social need) ประการใดประการหนึ่งในสามประการอันได้แก่ ความ
ใคร่รู้จริงทางสังคม (social reality) ความต้องการการสนับสนุนทางสังคม
(social support). หรือความต้องการเอกลักษณ์ทางสังคม (social identity)

2. จากการวิจัยพบว่า เมื่อไม่คำนึงถึงระดับชั้นเรียน นักเรียนชายและนักเรียน
หญิงที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิต มีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน ทั้งเมื่อทันทีหลัง
ได้รับสารสื่อและหลังได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงระดับชั้นเรียน

ด้วยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นเรียน และส่งผลต่อทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อหลังจากได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ กล่าวคือ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่านักเรียนหญิง ซึ่งแสดงว่านักเรียนชายอาจจะถูกชักจูงได้มากกว่าหญิง ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สไตน์เบเชอร์และกิลรอย (Steinbacher and Gilroy. 1976 : 299) วิทเทเกอร์และเมด (Whittaker and Meade. 1967 : 47-52) ซิงห์ (Singh. 1970 : 269) และ วิทเทเกอร์ (Whittaker. 1965 : 91) กับเจนิสและฟิลด์ (Janis and Field. 1959 : 55-68) ซึ่งได้ศึกษาและพบผลสอดคล้องกันว่าหญิงมีการคล้อยตามและถูกชักจูงได้ง่ายกว่าชาย ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคล้อยตามการชักจูงได้ยากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น อาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาเป็นส่วนใหญ่ เช่น การนินทาให้ร้าย การพูดเยาะเย้ยเสียดสีประชดประชัน หรือทางสายด่าทอทาง เช่น การมองด้วยหางตาแสดงความไม่พอใจ หรืออาการโป่งเย็นชา เป็นต้น โดยที่พฤติกรรมเหล่านี้ไม่ทำให้ฝ่ายตรงข้ามบาดเจ็บหรือเสียหายมากนัก อีกทั้งไม่ค่อยได้รับโทษหรือความเสียหาย และส่วนใหญ่จะถูกสังคมมองว่าเป็นลักษณะทั่วไปของเพศหญิง โดยในการวิจัยครั้งนี้พบว่า คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทางวาจาหรือสายด่าทอทางนั้นสูงกว่าทางกายก่อนที่จะได้รับสารสื่อ และเมื่อหลังจากได้รับสารสื่อชักจูงที่มีเรื่องราวแนบเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงอาจทำให้สนใจได้ไม่มากพอที่จะคล้อยตามการชักจูง

3. จากการวิจัยพบว่า เมื่อไม่คำนึงถึงเพศ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต มีทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกันทั้งเมื่อทันทีหลังได้รับสารสื่อและหลังได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาดังเพศด้วยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นเรียน และส่งผลต่อทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อภายหลังจากได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ กล่าวคือ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมี

ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทำให้นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแสดงว่านักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอาจจะถูกชักจูงได้ง่ายกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ คาร์ริง สากรวิมล (2516) ที่พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยมักจะคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า และ การศึกษาของ วิทเทเกอร์และเม็ค (Whittaker and Meade. 1967 : 47-52) และ ซิงห์ (Singh. 1970 : 269) ที่ได้ผลเช่นเดียวกันว่า ผู้ที่มีอายุมากขึ้นจะถูกชักจูงได้ยากขึ้น

จากการที่ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเมื่อไม่คำนึงถึงเพศในการวิจัยครั้งนี้ สาเหตุมาจากการที่นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคล้อยตามการชักจูงไม่แตกต่างกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งอาจเป็นเพราะสารชักจูงที่เน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย โดยกล่าวถึงโทษของการใช้ความก้าวร้าวและผลดีหากใช้การประนีประนอมอย่างชัดเจน ซึ่งจะสอดคล้องกับรูปแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก็ได้ เพราะจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายสูงกว่าทางวาจาหรือทางสายตาค่อนที่จะได้รับสารสื่อชักจูง จึงทำให้นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดความสนใจและคล้อยตามการชักจูงของสารสื่อ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ที่ให้เห็นถึงอิทธิพลของสารสื่อถึงสุภาพจิตและอิทธิพลของตัวแปรต่างๆที่มีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลสำหรับการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คือ

1. ครูสามารถนำวิธีการชักจูงโดยใช้สารสื่อถึงสุภาพจิตนี้สำหรับการแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้ทางหนึ่งหรือเพื่อประกอบกับวิธีอื่น ก็จะเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียนและส่วนรวม

2. ครูสามารถนำแนวทางการสร้างสารสื่อชักจูงด้วยภาพนิมิตและคำหึง เพื่อยืนยันถึง

ลักษณะของสังคมไทยที่แท้จริงนี้ ไปสร้างสารสื่อเพื่อชักจูงให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง สำหรับสังคมไทยคนอื่นๆได้ เช่น การครองเรือน ความซื่อสัตย์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้บางส่วนเป็นไปตามความหมายแต่บางส่วนไม่เป็นไปตามความหมาย ทำให้เห็นข้อบกพร่องและแนวคิดสำหรับการวิจัยต่อไปดังนี้ คือ

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่กล่าวถึงพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกาย ทางวาจาและท่าทาง ซึ่งพบว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและท่าทาง เป็นส่วนใหญ่ในชั้นนั้น มีคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและท่าทางสูงกว่าทางกายเมื่อก่อนได้รับสารสื่อ และสารสื่อที่ใช้ชักจูงก็ชี้ให้เห็นผลเสียของพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายเป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นผลทำให้นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคล้อยตามการชักจูงได้น้อย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้สร้างแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวและสารสื่อชักจูงให้ถูกต้องเหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาถึงวิธีการอื่นที่จะชักจูงให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อปลูกฝังสิ่งที่ดีงามกับนักเรียน เช่น การเชิญผู้ที่ได้รับผลร้ายจากการกระทำพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งเมื่อเลิกกระทำพฤติกรรมก้าวร้าวแล้ว ได้รับการยอมรับจากสังคม มาเป็นผู้ชักจูงแทนการชักจูงด้วยการอ่านสารสื่อ

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- ✕ เจือ สตะเวทิน. สุภาษิตไทย. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์, 2515.
- คำรง ศาครวิมล. การทำตามของนักเรียนฝึกภาคครูชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 2.
 ปรินญาปพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2516. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. "ธรรมชาติของทัศนคติกับการวัดทัศนคติ;" ใน เอกสารการวิจัย
สู่ทางพฤติกรรมศาสตร์. หน้า 5-8. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- ทัศนภา โคมที. การเปลี่ยนทัศนคติอันเป็นผลของสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวและความเชื่อ
ในอำนาจตน. ปรินญาปพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ทวีวัฒน์ บุญชิต. ผลของการหักงูโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการเปลี่ยนเจตนคติ.
 ปรินญาปพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2530. อัดสำเนา.
- บงอร ชินกุลกิจวิวัฒน์. อิทธิพลของการอ่านและการฟังสารหักงูที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติ
ในสถานการณ์คลุมเครือ. ปรินญาปพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่
 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.
- พรพิมล สุดเจริญ. การเปลี่ยนทัศนคติอันเป็นผลของสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวและความ
เชื่ออำนาจภายในตน. ปรินญาปพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ✕ เทียนธ วัจนสุนทร. คำนิยมในสำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
 2528.

เรณู ผดุงถิ่น. การใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าว. วิทยานิพนธ์

ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

ลาว สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

ศึกษาพร, 2528.

ศุภมาส หิษย์ลือพร. การวิเคราะห์สภาวะจิตอังกฤษและสภาวะจิตไทย. วิทยานิพนธ์ ดศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

สัตยา ชูชัย. ความกัศจรรย์ของมนุษยชาติ. กรุงเทพฯ : อักษรวัฒนา, ม.บ.ป.

สิทธิโชค วราวุฒติกุล. การจัดพฤติกรรมมนุษย์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร,

2529.

สุลักษณ์ ศิวรักษ์. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : เติ๊ดไทย, 2516.

แสงอรุณ ชูชาติ. ประสิทธิผลของผู้สื่อความและการเปลี่ยนทัศนคติ. วิทยานิพนธ์ ดศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

Allport, G.W. "Attitude," in C. Murchison(ed). Handbook of Social Psychology. Worcester Mass : Clark University Press, 1935.

Berkowitz, L. Advanced in Experimental Social Psychology. New York : Academic Press, 1970.

✧ Buss, A.H. The Psychology of Aggression. New York : John Wiley and Son Inc, 1961.

✧ _____, Psychology Behavior in Perspective. New York : John Wiley and Sons Inc, 1978.

Fishbein, M. and I. Ajzen. Belief, Attitude intention and Behavior ; An Introduction to Theory and Research. Reading Mass : Addison-Wesley, 1975.

Janis, I.L. and P.B. Field. "Sex Difference and Personality Factors Related to Persuasibility," in Personality and Persuasibility. New Haven : Yale University Press, 1959.

Katz, D. "The Functional Approach to Theory of Attitude," Public Opinion Quarterly. 24 : 163-204, August, 1960.

- * Kaufmann, H. Aggression and Altruism. New York : Holt, Rinehart
Winston Inc, 1970.
- Kirk, R.E. Experimental Design. Belmont : Brooks/Cole Publishing
company, 1982.
- > Secord, P.F. and C.W. Backman. Social Psychology. New York :
McGraw-Hill, 1964.
- Shaw, M.E. and J.M. Wright. Scale for Measurement of Attitude.
New York : McGraw-Hill Inc, 1967.
- Steinbacher, R. and F.D. Gilroy. "Persuasibility and Persuasives
as a Function of Sex," in The Journal of Social Psychology.
100 : 299-306, December, 1976.
- Triandis, H.C. Attitude and Attitude Change. New York :
McGraw-Hill, 1964.
- Whittaker, J.O. and R.D. Meade. "Sex and Age as Variables in
Persuasibility," in The Journal of Social Psychology.
73 : 47-52, October, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบ

แบบสำรวจความคิดเห็น

แบบสำรวจความคิดเห็นนี้ ผู้สำรวจได้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการข้อมูลสำหรับใช้ในการพัฒนาการศึกษาของเยาวชนให้ดีขึ้น ดังนั้นผู้สำรวจจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะให้ ความจริง ที่ท่านรู้สึกจริงๆนั้นในการตอบแบบสำรวจนี้ และผู้สำรวจขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้นี้ จะเป็นการลับและจะไม่ให้ใครทราบโดยเด็ดขาดจะใช้เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ทุกท่านได้ให้ความร่วมมือ

นายชาญชัย ประสมสิน

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ข้อตกลงในการตอบแบบสำรวจความคิดเห็นฉบับนี้

1. คำว่า นักเรียน หมายถึงนักเรียนในโรงเรียนศรีมหาโพธิ์
2. คำว่า ครู หมายถึงครูในโรงเรียนศรีมหาโพธิ์
3. คำว่า ท่าน หมายถึงผู้ที่ตอบแบบสำรวจ
4. ให้ท่าน วงกลม หรือ กากบาท ลงหน้าหัวข้อที่ตรงกับ ความรู้สึกที่แท้จริง ของท่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

() ท่านเห็นว่าการประหยัดเป็นสิ่งที่ดี

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

() ท่านรู้สึกชอบการนอนตื่นสาย

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ชื่อผู้ตอบ นาย/นางสาว ชั้น

แบบสำรวจความคิดเห็น

1. ท่านมีความเห็นว่าเมื่อนักเรียนสองคนทะเลาะกันและตัดสินข้อขัดแย้งด้วยการชกต่อย ทำร้ายกันนั้นมีผลดี

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
2. ท่านรู้สึกชอบที่จะให้คนที่โกรธกันนั้นทำร้ายกัน

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
3. หากมีใครมาทำให้ท่านรู้สึกไม่พอใจ ท่านก็พร้อมที่จะทำร้ายผู้นั้น

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
4. เมื่อคนสองคนโมโหกัน การด่าว่าโต้เถียงกันนับว่ามีประโยชน์

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
5. ท่านรู้สึกพอใจที่เห็นคนโกรธกันนั้นได้โต้เถียงด่าว่ากัน

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
6. หากมีใครทำให้ท่านไม่พอใจ ท่านพร้อมที่จะด่าว่าทันที

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
7. การนิเทศคนที่เราไม่ชอบ ท่านเห็นว่าไม่เสียหายอะไรทำให้สบายใจ

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข. เห็นด้วย	ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
ง. ไม่เห็นด้วย	จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

นางสาว ประสงค์สิน กักร้าว

8. ท่านรู้สึกชอบการนิเทศหาผู้อื่น

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

9. ท่านจะนิเทศหาคนที่ท่านเกลียด

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

10. ท่านเห็นว่าการแถลงกับผู้อื่นนั้นสนุกดี

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

11. ท่านชอบกลับแถลงถึงผู้อื่น

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วย

12. หากท่านไม่ชอบใคร ท่านก็จะหาทางแถลงหรือถึงผู้อื่น

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

13. ท่านเห็นว่าการเขียนจดหมายไปหาคนที่เราไม่ชอบโดยไม่ลงชื่อแนบ เป็นสิ่งที่ดีแล้ว

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

14. ท่านคิดว่าท่านชอบที่จะใช้การเขียนจดหมายไปหาผู้ที่ท่านไม่ชอบโดยไม่ลงชื่อท่าน

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

15. หากท่านโกรธใครท่านจะเขียนจดหมายไปหาผู้โกรธโดยไม่ลงชื่อท่าน

ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. เห็นด้วย

ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

ง. ไม่เห็นด้วย

จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

16. ท่านเห็นว่าการทำลายทรัพย์สินผู้อื่นโดยเจตนาที่ท่านเกลียดชังนั้นให้ผลดีแก่ท่าน
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17. ท่านรู้สึกชอบการทำลายทรัพย์สินของผู้อื่นที่ท่านเกลียดชัง
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
18. หากท่านโกรธหรือเกลียดใคร ท่านจะพยายามหาทางทำลายของๆคนผู้นั้นกลับหลัง
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
19. การทำเสียงดังเช่นคุยดัง เปิดหนังสือดังหรือแกล้งไอเสียงดังขณะที่ครูคนที่ท่านไม่ชอบ
 กำลังสอนในชั้นของท่านนั้น ท่านเห็นว่าเป็นสิ่งที่สมควร
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
20. ท่านรู้สึกชอบการทำเสียงดังขณะที่ครูกำลังสอน
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
21. เมื่อครูที่ท่านไม่ชอบเข้ามาสอนในชั้นของท่านๆจะทำเสียงดัง เช่น เปิดหนังสือแรงๆ
 ตามเพื่อนดังๆ หรือแกล้งไอเสียงดังๆ เป็นต้น
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
22. การพูดเยาะเย้ยถากถางผู้อื่นที่เราไม่ชอบนั้น ท่านเห็นว่าดี
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)
 ง. ไม่เห็นด้วย จ. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
23. ท่านรู้สึกชอบการพูดเยาะเย้ยผู้อื่น
 ก. เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข. เห็นด้วย ค. เฉยๆ(ไม่แน่ใจ)

แบบวัดความจำจากบทความ

จงเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับข้อความในบทความที่ท่านได้อ่านหรือได้ร่ำมา

1. พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผู้อื่นได้รับ _____ นี้ เราเรียกว่าพฤติกรรมก้าวร้าว
2. สาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวก็เพราะว่าผู้กระทำนั้นเกิดความรู้สึก _____
3. สังคมไทยที่แท้จริงแล้วไม่ชอบคนก้าวร้าวแต่ชอบยกย่องคนที่ _____
4. คนไทยเปรียบคนเกเรว่าเป็นเหมือน _____
5. ภาษิตที่สอนให้เรารู้จักอดกลั้นคือ _____
6. บางครั้งนักเขียนที่แสดงความก้าวร้าวเชื่อว่าเขาจะได้รับการยกย่องชมเชยหรือยอมรับจาก _____
7. สังคมไทยเคารพนับถือเชื่อฟังคำตักเตือนสั่งสอนของผู้ที่ _____
8. เป็นศิษย์อย่า _____
9. ถ้าเพื่อแสดงคนทะเลาะกันเขาอาจได้รับบาดเจ็บหรือถูก _____
10. มีการทำร้ายกันระหว่างนักเรียนชายหรือ _____ กับระหว่างนักเรียนหญิง
11. ลักษณะของสังคมไทยที่ได้รับการสั่งสอนอบรมกันต่อๆมา นั้น จะเห็นได้จากคำสอนในรูปของคำ _____ ต่างๆ
12. พฤติกรรมก้าวร้าวอย่างหนึ่งคือการใช้สายตา _____ ครูหรือนักเรียนคนอื่น

ภาคผนวก ข

สารสื่อ

สังคมไทยที่แท้จริง

ในโรงเรียนของนักเรียนนั้น นักเรียนคงเคยได้พบได้เห็นหรืออาจจะเคยได้กระทำสิ่งเหล่านี้มาบ้างแล้ว เช่น การทะเลาะวิวาทคำว่าหรือชกต่อยกันระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน การต้อนซัดขึ้นโต๊ะเถียงครู การใช้สายตาหรือคำพูดดูหมิ่นทำทนายครูหรือเพื่อนนักเรียน การทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น การนินทาให้ร้ายหรือเขียนจดหมายไม่ลงชื่อคำครูหรือเพื่อน การไม่สนใจเรียนและรบกวนครูหรือเพื่อนในห้องเรียน เป็นต้น การกระทำเหล่านี้มีผลทำให้ผู้อื่นคือครูและนักเรียนผู้อื่นได้รับความเสียหายได้แก่ การได้รับบาดเจ็บ การได้รับความไม่สบายใจหรือทรัพย์สินถูกทำลายไป พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผู้อื่นได้รับความเสียหายนี้เราเรียกว่า พฤติกรรมก้าวร้าว

สาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวก็เพราะว่า ผู้ที่กระทำการก้าวร้าว นั้นเกิดความโกรธ จึงต้องการให้ผู้ที่ทำให้โกรธได้รับความเสียหายเป็นการตอบแทน ในบางครั้งนั้นผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอาจไม่มีความโกรธ แต่ผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อว่าการกระทำดังนี้ เช่น การชกต่อยผู้อื่น การแสดงอาการต้อนซัดครู การใช้สายตาทำทนายผู้อื่น หรือการรบกวนครูในขณะที่ครูกำลังสอนนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้เขาได้รับการยกย่องชมเชยหรือการยอมรับจากเพื่อน ๆ

ผลเสียที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวคือ ครูและนักเรียนที่ถูกแสดงความก้าวร้าวอาจจะได้รับบาดเจ็บ ขวัญของเสียหาย เกิดความเสียใจหรือได้รับความอับอายและผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวนี้ก็อาจจะถูกลงโทษจากครูหรืออาจถูกต้อนโต๊ะจากเพื่อนนักเรียนที่ถูกกระทำก่อนก็ได้ นอกจากนี้ผู้ที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวก็อาจได้รับคำตำหนิติเตียนจากคนอื่น ๆ ในสังคมว่าเป็นคนไม่ดี เพราะสังคมไทยที่แท้จริงนั้นไม่ชอบคนก้าวร้าวแต่ชมชอบและยกย่องคนที่สุภาพนุ่มนวล

สังคมไทยที่แท้จริงนั้นเป็นสังคมที่รักเพื่อนพ้อง ชอบให้การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โอบอ้อมอารีกัน สุภาพอ่อนโยน เคารพนับถือ เชื่อฟังคำตักเตือนสั่งสอนของผู้ที่อาวุโสกว่า เช่น พ่อแม่ ครูหรือผู้ใหญ่ และไม่ชอบความก้าวร้าวแต่ชอบการประนีประนอม ซึ่งลักษณะเช่นนี้

ได้รับการสั่งสอนอบรมกันต่อมาโดยจะเห็นได้จากคำสั่งสอนในรูปของคำสุภาษิตต่างๆ เช่น การห้ามไม่ให้แสดงความก้าวร้าวกับเพื่อนมีภาษิตว่า "ผู้ประทุษร้ายมิตรเป็นผู้ที่เลวแท้" หมายความว่า คนที่คิดร้ายหรือทำร้ายเพื่อนนับเป็นคนที่เลว ซึ่งนักเรียนจะเคยพบว่ามีการทำร้ายกันในระหว่างนักเรียนชายหรือการด่าว่ากันระหว่างนักเรียนหญิง การแกล้งเพื่อนด้วยการทำลายของๆเพื่อน การนิทาให้ร้ายลับหลัง การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกันเป็นต้น การกระทำเหล่านี้ถือเป็นพฤติกรรมที่เลว เพราะว่าเพื่อนนั้นเป็นคนที่เราสามารถพึ่งพาอาศัยขอความช่วยเหลือได้เมื่อเกิดความเดือดร้อนหรือเป็นเพื่อนเล่นเพื่อให้เกิดความสุขสนุกสนานกับเรา ถ้าหากมีเรื่องราวที่เกิดความไม่เข้าใจกันควรพูดคุยกันดีๆด้วยเหตุผล หรือถ้าหากเห็นเพื่อนกำลังจะทะเลาะกับเราก็ดควรห้ามปราม เพราะหากเพื่อนทะเลาะกันแล้ว ความรักที่เรามีต่อกันก็จะหมดไปกลายเป็นคนโกรธกัน และถ้าหากใครรังแกเพื่อนที่อ่อนแอกว่า ก็จะเป็นคนที่ถูกคนอื่นรังแกจึงไม่มีใครอยากคบด้วย

คำสั่งสอนไม่ให้แก่นักเรียนก้าวร้าวครูคือภาษิตที่ว่า "เป็นศิษย์อย่าคิดล้างครู" หมายความว่า คนที่เป็นนักเรียนหรือลูกศิษย์ไม่ควรคิดร้ายต่อครู เพราะคนไทยนั้นยกย่องนับถือครูว่าเป็นเหมือนพ่อแม่ นักเรียนบางคนชอบแสดงอาการดื้อรั้น โต้เถียง ให้อำนาจที่ไม่ให้ความเคารพเกรงใจครู ให้อำนาจหรือสายตายั่ววนทั่วหาหยอ กินหาใส่ร้ายครูลับหลังหรือเขียนจดหมายคำครุโดยไม่ลงชื่อเป็นต้น การกระทำเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่ว่าจะทำให้ครูเสียใจ เพราะครูทุกคนก็หวังที่จะเห็นนักเรียนหรือลูกศิษย์ของตนเป็นคนดี

นอกจากจะมีภาษิตที่เป็นคำสั่งสอนห้ามการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับครูหรือเพื่อนแล้ว ยังมีภาษิตที่สอนให้รู้จักใช้การประนีประนอม อคillation หรือหลีกเลี่ยงที่จะกระทำพฤติกรรมก้าวร้าวตอบโต้ผู้อื่นด้วย เช่น "หมากรุกอย่ากัดตอบ" คนไทยเปรียบคนเกเรว่าเป็นเหมือนสุนัข ดังนั้นการเป็นคนที่ไม่ควรไปกัดกับสุนัข ภาษิตนี้จึงสอนให้เราไม่ต่อสู้กับคนเกเร ถ้ามีคนเกเรมาด่าว่าหาเรื่องรังแกเรา เราก็ดควรบอกกับครูให้จัดการให้ ถ้าเราตอบโต้ไปเราก็คงอาจได้รับบาดเจ็บหรือหากเราตอบโต้เขาจนเขาบาดเจ็บเราก็จะต้องมีความผิด ดังนั้นการหลีกเลี่ยงคนเกเรจึงเป็นสิ่งที่ดี และถ้าหากเมื่อใดที่เรารู้สึกโกรธหรือไม่พอใจ ภาษิตที่สอนให้เรารู้จักอดกลั้นก็คือ "น้ำขุ่นอยู่ข้างใน น้ำใสอยู่ข้างนอก" คือสอนให้เราเก็บความ

โกรธความไม่พอใจเอาไว้และให้แสดงออกอย่างปกติธรรมดา เพราะถ้าหากเราแสดง
ความโกรธออกมาด้วยลักษณะก้าวร้าวแล้ว อาจทำให้อีกฝ่ายหนึ่งโกรธซึ่งจะเป็นเหตุให้เกิด
การทะเลาะวิวาทได้ แต่หากเราสามารถที่จะออกถ้อยความโกรธไว้ได้แล้วเราก็สามารถที่
จะหลุดจากกันด้วยเหตุผลประนีประนอมกัน จะทำให้เราเข้าใจกันหรือตกลงกันได้ ดังภาษิต
"บัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น" ซึ่งสอนให้เราใช้ความนุ่มนวลประนีประนอมเมื่อเกิดการเข้าใจผิด
ระหว่างเรากับเพื่อนหรือระหว่างเพื่อนกับเพื่อน โดยค่อยๆ หลุดจากความเข้าใจกัน ถ้า
เพื่อนของเราสองคนกำลังจะทะเลาะกันเราก็ควรห้ามปรามไม่ให้ทะเลาะกัน พยายามให้
เพื่อนปรับความเข้าใจกันเสีย เพราะเพื่อนทั้งสองฝ่ายอาจได้รับบาดเจ็บหรือถูกครูลงโทษ
และทั้งสองฝ่ายจะโกรธกันด้วย

จากคำสอนของสุภาษิตที่กล่าวมานั้น เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่าสังคมของคนไทยที่แท้จริง
นั้น รักเพื่อนห้อง เคารพครู และไม่ชอบความก้าวร้าวแต่ชอบความสงบ นุ่มนวลประนีประ
นอมกัน และสังคมไทยจะยกย่องชมเชยคนหรือรู้จักออกถ้อยไม่แสดงความโกรธความก้าวร้าวแต่
ใช้การประนีประนอมด้วยเหตุผลแทน ดังนั้นนักเรียนรู้จักไม่ควรแสดงความก้าวร้าวกับครูและ
เพื่อนๆ รวมทั้งต้องขัดขวางห้ามปรามไม่ให้เพื่อนแสดงความก้าวร้าวด้วย นักเรียนก็จะเป็น
คนที่ได้รับการยอมรับและการยกย่องจากคนอื่นๆ ในสังคมไทย

ความลับบางอย่างของพฤกษชาติ

ทำไมพอลากาสนาวเห็นใบไม้จึงร่วง ต้นไม้บางชนิดถึงกับร่วงจนใบโค่น การที่ใบไม้ร่วงนั้น เป็นการปรับตัวให้ชินกับสภาพแวดล้อม วิธีหนึ่งของพฤกษชาติในการต่อสู้กับความหนาวเหน็บของอากาศ ที่หัวของใบไม้มี รูอากาศมากมายเพื่อระบายความชื้น อากาศแห้งผากเพียงใดความชื้นก็ยิ่งระเหยเร็วขึ้นเท่านั้น ในยามที่อากาศหนาวเย็นความชื้นภายในใบไม้จะระเหยไปในปริมาณมาก

ความชื้นในใบไม้มาจากไหน ก็คือน้ำที่ดูดขึ้นมาโดยรากของต้นไม้เอง แต่พออากาศหนาวเย็นบทบาทของรากก็ลดหย่อนลง ความชื้นที่ดูดซับไว้จะไม่พอต่อการบำรุงเลี้ยงลำต้น และเมื่อความชื้นภายในต้นลดน้อยลงทุกที ชีวิตของพืชก็อยู่ในอันตราย เพื่อความอยู่รอดของต้นไม้ ทำให้ต้นไม้ต้องใช้วิธีทำให้ใบร่วง

ในระหว่างที่ต้นไม้กำลังผลัดใบนั้น จะปรากฏเซลล์อ่อนๆขึ้นระหว่างก้านใบกับกิ่ง ในระยะแรกแค่นั้น มันของเซลล์จะอ่อนนุ่ม ความชื้นและสิ่งหล่อเลี้ยงที่ลำเลียงผ่านท่อของขั้วก้านใบไปได้ แต่เมื่อใบแก่และเหี่ยวแห้งกลุ่มเซลล์ที่อยู่ระหว่างก้านใบกับกิ่งจะมีผนังเซลล์หนาและแข็งตามไปด้วย จนในที่สุด จะทำให้ความชื้นและสิ่งหล่อเลี้ยงไม่สามารถผ่านเข้าไปได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นใบก็ไม่สามารถที่จะรักษาความชื้นและสิ่งหล่อเลี้ยงได้ ขณะเดียวกันเมื่อใบไม้ขาดน้ำที่ใช้สำหรับการสร้างอาหารคือการสังเคราะห์แสง จะทำให้ใบไม้เหี่ยวแห้งและเหี่ยวแห้ง เซลล์อ่อนก็จะตายเพราะขาดน้ำซึ่งพอถูกลมพัดใบก็จะร่วงเคลื่อนพันเต็มท้องทุ่งไปหมด

จากการศึกษาของนักพฤกษศาสตร์เมื่อไม่กี่ปีก่อนหน้านั้นได้พบว่า การร่วงของใบไม้ก็ยังมีความลับอีกมาก นั่นคือการที่ใบไม้ร่วงนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะขาดความชื้นเพียงสาเหตุเดียวที่เป็นสาเหตุใหญ่ ที่สำคัญคือพืชต้องการขับสิ่งปฏิกูลของเสียออกไปด้วย

พฤกษชาติต้องการความกระชุ่มกระชวย เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับสิ่งที่ประโยชน์ เช่น แสงอาทิตย์ อากาศ น้ำ และเกลือแร่จากสิ่งแวดล้อมภายนอก ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องขับสิ่งปฏิกูลของเสียออกไปจากตัวด้วย

วิธีการที่ต้นไม้ขับสิ่งปฏิกูลออกไป ทำให้โดยการขับออกไปทางรูของอากาศของใบ เมื่อปฏิกูลนั้นเป็นแก๊ส แต่สิ่งปฏิกูลที่เป็นของเหลวและของแข็งย่อมค่อนข้างยาก

โดยปกติสิ่งปฏิกูลของพืชมักเป็นของเหลว และถึงแม้จะเป็นของแข็ง ก็มักเป็นพวก เกลือที่ละลายน้ำได้ สิ่งปฏิกูลเหล่านี้จะถูกส่งไปยังภายในใบไม้โดยใบจะแปรสภาพให้เป็น เกล็ดเกลือซึ่งไม่ละลายแล้วเก็บไว้ในเซลล์ของใบ รอจนถูกลมหนาวกระหน่ำใบร่วงก็จะส่ง สิ่งปฏิกูลนี้ออกจากต้นพร้อมกับใบที่ร่วงไป

เป็นเรื่องที่แปลกมากว่า เวลาใบไม้ร่วงนั้นใบที่แห้งเจามีชื่อว่าร่วงพร้อมกัน หมกทุกใบ แต่จะค่อยๆร่วงทีละใบ ท่านอาจจะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องแปลกก็ได้โดยอ้างว่าเป็น ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ใบที่แตกก่อนก็ย่อมจะแก่ก่อนและเมื่อแก่แล้วก็ต้องตายก่อน เช่น ใบ ที่อยู่ตอนล่างของต้นแตกก่อนใบที่อยู่ตามกิ่งก้าน ก็ย่อมต้องร่วงก่อนเป็นธรรมดา

จริงอยู่ที่ว่าสิ่งที่ท่านพูดนี้เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ แต่ทั้งนี้ยังมีสาเหตุอื่นที่ท่านไม่ ได้พูดถึงคือ ในระหว่างที่ต้นไม้กำลังเจริญเติบโตนั้นไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ชนิดใดก็ตาม ย่อม ต้องการที่จะงอกงามให้เต็มที่ ดังนั้นจึงลำเลียงสิ่งหล่อเลี้ยงในปริมาณมากไปยังกิ่งก้านเพื่อ เร่งการเจริญเติบโต เมื่อถึงก้านได้รับสิ่งหล่อเลี้ยงเต็มที่ก็จะถึงตัวให้สูงขึ้นทีละนิดพร้อมกัน นี้ก็จะทิ้งใบไว้ให้เต็มถึงก้าน เพราะใบทำหน้าที่ผลิตอาหารไปในตัวด้วย

เนื่องด้วยทุกษชาติต้องการรักษาความสมดุลภายใน ดังนั้นเมื่อถึงก้านเติบโตใหญ่ใน ระดับหนึ่งแล้ว ก็จะชะลอการเจริญเติบโตลง ซึ่งมักจะเริ่มในหน้าแล้งและอากาศหนาวเย็น ประกอบกับสิ่งหล่อเลี้ยงภายในที่ได้รับมีปริมาณจำกัด และสภาพอากาศภายนอกเปลี่ยนแปลง ประสิทธิภาพในการผลิตอาหารของใบเริ่มเสื่อมถอยลง ดังนั้น ใบไม้จึงไม่เพียงแต่ไม่เป็น ประโยชน์ต่อลำต้นเท่านั้น ยังเป็นภาระให้แก่ลำต้นอีกด้วย และเมื่ออาหารที่จะบำรุงเลี้ยง ลำต้นมีจำกัด ใบก็ไม่สามารถรักษาตัวอยู่ได้อีกต่อไป มันจึงร่วงลงสู่พื้นตามๆกัน

เดิมทีถึงก้านได้รับสิ่งหล่อเลี้ยงจากลำต้นมากที่สุด แม้ว่าในขณะนั้นลำต้นจะระงับ การให้สิ่งหล่อเลี้ยงแก่กิ่งก้านเป็นบางส่วนก็ตาม แต่ถึงก้านก็ยังสามารถอาศัยสิ่งหล่อเลี้ยง ที่เก็บออมไว้ประทังชีวิตอยู่ต่อไปอีกระยะหนึ่ง ในขณะที่ยอดกับกลอโรฟิลล์ยังไม่ถูกทำลายจึง สามารถผลิตอาหารขึ้นได้ส่วนหนึ่ง สาเหตุนี้เองที่ทำให้ใบตามกิ่งก้านร่วงช้ากว่าใบที่อยู่ส่วน

อื่นๆ

ทำไมยอดอ่อนและหน่ออ่อนของพืชจึงมีสีแดง ทั้งๆที่พืชจะต้องมีสีเขียวของคลอโรฟิลล์ เพราะพืชต้องอาศัยคลอโรฟิลล์ในการผลิตอาหารเลี้ยงตนเอง คลอโรฟิลล์ของพืชมิใช่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกับการแตกหน่อและแตกกิ่งก้านสาขา แต่มันจะเกิดขึ้นหลังจากการงอกของหน่อและแขนงของพืช เพราะคลอโรฟิลล์ก่อตัวขึ้นจากการปะปนของธาตุต่างๆ กิ่งก้านและหน่อที่เริ่มแตกนั้น มีสภาพเหมือนกับทารกที่เพิ่งคลอด ทารกจะต้องพึ่งพามารดาแม่จึงจะเติบโตได้ กิ่งก้านและหน่อของพืชก็ต้องอาศัยอาหารจากลำต้นด้วยเช่นเดียวกัน แต่เมื่อทารกเติบโตมีฟันก็จะสามารถรับประทานอาหารได้เอง ส่วนพืชเมื่อกิ่งก้านแข็งแรงก็จะมีคลอโรฟิลล์ก่อตัวขึ้น สามารถสร้างอาหารได้เอง

แต่ก่อนที่กิ่งก้านและหน่อของพืชจะมีคลอโรฟิลล์ก่อตัวขึ้น จนสามารถสร้างอาหารได้เองนั้น ภายในพืชมีสารชนิดหนึ่งเรียกว่า "แอนโทไซยานิน" ซึ่งสีสรรที่สวยงามของดอกไม้เกิดจากการแปรเปลี่ยนของสารนี้ ดังนั้นสีที่หอมกิ่งก้านและหน่อให้สีแดงนั้นจึงเป็นการกระทำของสารนี้นั่นเอง ที่จริงแล้วสีของกิ่งก้านและหน่ออ่อนนั้นมีสีเขียวมีเฉพาะสีแดง แต่ยังมีสีม่วง น้ำเงินอ่อน และเหลืองอีกด้วย

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องเรือ

ตาราง 13 แสดงค่า t ที่ได้จากการวิเคราะห์รายข้อของแบบวัดทัศนคติ

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	1.90*	16	7.87****
2	6.82****	17	5.67****
3	5.09****	18	5.13****
4	6.45****	19	9.5****
5	6.71****	20	7.3****
6	6.64****	21	9.34****
7	5.87****	22	8.09****
8	6.54****	23	7.04****
9	7.86****	24	6.08****
10	6.26****	25	6.70****
11	9.19****	26	7.35****
12	7.29****	27	8.89****
13	6.41****	28	5.64****
14	5.61****	29	7.52****
15	5.77****	30	8.33****

*p .05

****p .0005

ตาราง 14 แสดงคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้จากการสอบซ้ำ ของนักเรียน
ในกลุ่มที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

คนที่	สอบครั้งที่ 1	สอบซ้ำ	คนที่	สอบครั้งที่ 1	สอบซ้ำ
1	68	57	16	66	70
2	56	63	17	36	33
3	41	35	18	58	61
4	51	58	19	55	60
5	69	63	20	40	45
6	38	45	21	41	37
7	78	70	22	30	30
8	86	95	23	36	40
9	61	69	24	48	44
10	70	65	25	90	90
11	62	60	26	60	64
12	77	83	27	63	62
13	49	51	28	35	33
14	55	53	29	54	53
15	54	58	30	57	49

ได้ค่า $r_{tt} = 0.942$

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายของแบบวัดความจำเนื้อหาในสาร
สื่ออิงสุภาณิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความยากง่าย
1	0.30	0.35
2	0.30	0.65
3	0.53	0.40
4	0.53	0.65
5	0.38	0.37
6	0.53	0.52
7	0.38	0.30
8	0.69	0.55
9	0.61	0.75
10	0.30	0.32
11	0.46	0.37
12	0.30	0.40

ภาคผนวก ง
คะแนนความจำ คะแนนที่ผิดพลาด
และการวิเคราะห์

ตาราง 16 แสดงความจำเอนหาในสารสื่ออิงสุภาชิตของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตและ
กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม

กลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิต			กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม		
คนท	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	คนท	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
1	11	7	1	6	5
2	10	11	2	2	7
3	12	12	3	8	8
4	4	5	4	4	6
5	10	10	5	5	5
6	6	5	6	1	5
7	11	10	7	2	4
8	4	6	8	3	4
9	8	7	9	5	4
10	9	10	10	7	9
11	10	7	11	4	6
12	9	7	12	5	5
13	7	7	13	1	4
14	10	8	14	4	5
15	5	9	15	6	3
16	9	9	16	3	6
17	7	8	17	2	6
18	8	8	18	7	8

ตาราง 16 (ต่อ)

กลุ่มที่ได้รับสารสื่อประสาท			กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม		
คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
19	8	8	19	6	5
20	7	7	20	5	5
21	6	6	21	3	2
22	5	3	22	6	4
23	5	7	23	1	3
24	6	7	24	2	3
25	4	3	25	2	4
26	7	4	26	1	4
27	3	2	27	3	5
28	7	8	28	8	4
29	10	8	29	3	4
30	7	7	30	2	3
31	7	8	31	1	1
32	6	6	32	2	1
33	4	5	33	3	4
34	6	7	34	0	4
35	5	5	35	1	1
36	2	2	36	1	3
37	3	5	37	3	2

ตาราง 16 (ต่อ)

กลุ่มที่ได้รับสารสื่อประสาท			กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม		
คนท	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	คนท	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
38	4	3	38	4	5
39	6	7	39	1	4
40	7	7	40	2	2
41	8	6	41	4	6
42	5	4	42	3	2
43	11	8	43	7	7
44	8	7	44	2	1
45	6	4	45	2	1
46	8	8	46	2	2
47	8	5	47	4	2
48	9	8	48	1	2
49	8	8	49	1	1
50	9	8	50	1	2
51	5	3	51	2	1
52	4	3	52	1	2
53	0	0	53	0	1
54	1	2	54	0	0
55	0	2	55	1	1
56	3	3	56	1	1

ตาราง 16 (ต่อ)

กลุ่มที่ได้รับสารสื่อถึงสุขภาพจิต			กลุ่มที่ได้รับสารสื่อความคุม		
คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
57	2	2	57	3	2
58	3	3	58	1	1
59	3	3	59	1	1
60	3	2	60	0	0

ตาราง 17 แสดงคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตและ
กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3

กลุ่มที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิต				กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม			
คน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	คน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
1	92	62	86	1	54	57	56
2	44	44	41	2	74	76	58
3	56	44	52	3	67	71	66
4	53	39	32	4	84	105	112
5	55	66	37	5	65	60	81
6	48	52	63	6	38	32	38
7	57	67	62	7	39	44	46
8	85	82	94	8	34	30	33
9	57	65	69	9	41	52	42
10	31	30	30	10	43	48	59
11	52	30	30	11	65	66	66
12	77	68	62	12	50	57	59
13	61	58	51	13	76	74	91
14	56	54	51	14	45	43	34
15	60	45	42	15	82	88	97
16	65	58	63	16	62	73	51
17	65	62	68	17	59	61	63
18	46	31	42	18	43	44	34

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มที่ได้รับสารสื่อถึงสุขภาพจิต				กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม			
คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
19	78	70	71	19	60	77	77
20	43	31	59	20	47	84	93
21	93	75	73	21	58	54	58
22	60	30	30	22	34	56	96
23	70	67	67	23	71	60	60
24	60	60	60	24	30	30	30
25	53	47	37	25	86	74	90
26	61	61	55	26	58	75	59
27	65	37	30	27	58	51	45
28	79	71	65	28	44	66	60
29	35	39	42	29	64	51	60
30	81	82	67	30	47	43	36
31	56	49	47	31	55	50	44
32	53	45	34	32	49	62	42
33	58	47	55	33	53	53	48
34	53	48	46	34	49	50	49
35	57	36	46	35	60	54	48
36	37	38	34	36	70	72	60
37	64	68	32	37	73	81	69

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มที่ได้รับสารสื่อถึงสุขภาพ				กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม			
คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	คนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
38	37	31	30	38	34	41	30
39	59	48	35	39	32	60	52
40	64	42	38	40	31	32	30
41	30	42	42	41	37	32	35
42	43	40	46	42	50	72	75
43	33	38	30	43	37	65	30
44	30	32	36	44	38	84	53
45	55	31	35	45	48	64	53
46	34	30	30	46	38	44	35
47	67	56	82	47	52	72	56
48	47	49	37	48	37	44	40
49	34	30	31	49	47	47	44
50	61	43	40	50	80	89	80
51	52	30	31	51	59	64	60
52	56	56	48	52	40	43	44
53	73	65	47	53	46	40	56
54	74	65	69	54	39	36	42
55	57	37	52	55	40	39	47
56	51	34	37	56	32	30	30

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มที่ได้รับสารสื่อประสาท				กลุ่มที่ได้รับสารสื่อควบคุม			
คณท	ข ๑ ตรงท 1	ข ๑ ตรงท 2	ข ๑ ตรงท 3	คณท	ข ๑ ตรงท 1	ข ๑ ตรงท 2	ข ๑ ตรงท 3
57	49	49	46	57	32	38	45
58	32	31	30	58	33	46	58
59	32	35	33	59	31	38	40
60	37	30	42	60	32	30	30

ตาราง 18 แสดงคะแนนความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการอ่านสารสื่ออิง
 สุนัขของนักเรียนกลุ่มที่ใช้สำหรับหาคุณภาพของสารสื่ออิงสุนัข

คนที่	ก่อนอ่าน	หลังอ่าน	คนที่	ก่อนอ่าน	หลังอ่าน
1	2	2	21	2	1
2	1	1	22	3	2
3	3	1	23	3	1
4	3	1	24	3	2
5	4	2	25	2	1
6	1	2	26	3	2
7	4	4	27	1	2
8	1	1	28	5	1
9	2	1	29	4	4
10	3	2	30	3	2
11	3	1	31	1	1
12	3	2	32	1	1
13	1	1	33	3	2
14	2	1	34	1	1
15	4	1	35	3	1
16	3	2	36	3	1
17	2	1	37	3	2
18	3	1	38	3	2
19	2	1	39	4	2
20	2	2	40	3	4

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
ที่ได้รับสารสื่ออิงสุขภาพิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม หนึ่งปีหลังจากได้รับสารสื่อ โดย
ใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

Source	SSy	SSx	SSxy	SS'y	df	MS'y	F
Treatment	1,856.53	705.68	-1,144.6	4,061.45	1	4,061.45	36.31**
Error	31,230.67	27,837.12	22,472.1	13,089.6	117	111.87	
Total	33,087.2	28,542.8	21,327.5	17,151.05	118		

**p < .01

ตาราง 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
ที่ได้รับสารสื่ออิงสุภามิตและนักเรียนที่ได้รับสารสื่อควบคุม ภายหลังจากที่ได้รับสารสื่อแล้ว
2 สัปดาห์ โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

Source	SSy	SSx	SSxy	SS'y	df	MS'y	F
Treatment	1,353.41	705.68	-977.24	3,312.49	1	3,312.49	20.6**
Error	37,029.52	27,837.12	22,520.4	18,810.38	117	160.77	
Total	38,382.93	28,542.8	21,543.16	22,122.87	118	187.48	

**p < .01

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตภายหลังจากที่ได้รับสารสื่ออิงสุภาชิตแล้วทันที โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่อเป็นตัวแปรร่วม

Source	SSy	SSx	SSxy	SSy'	df	MSy'	F
A	2,065	2,077	2,071	131	1	131	1.5
B	0.05	244	-4	131.3	1	131.3	1.51
AB	154	14	47	93.2	1	93.2	1.07
Error	10,923	11,689	8,470	4,785.5	55	87	
Total	13,142.05	14,024	10,584	5,141	58	442.5	

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตภายหลังที่ได้รับสารสื่ออิงสุภานิตแล้ว 2 สัปดาห์ โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอิทธิพลร่วมระหว่างเพศกับระดับชั้นเรียน โดยใช้ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนได้รับสารสื่ออิงสุภานิตเป็นตัวแปรร่วม

Source	SSy	SSx	SSxy	SSy'	df	MSy'	F
A	2,470.41	2,076.82	2,265.08	287.54	1	287.54	2.94
B	22.81	244.02	-74.62	235.52	1	235.52	2.04
AB	814.03	14.01	106.82	673.09	1	673.09	5.84*
Error	11,851.6	11,689.34	8,028.87	6,336.94	55	115.21	
Total	15,158.85	16,345.03	10,362.15	7,533.09	58	1,311.36	

*p < .05

ภาคผนวก จ
การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

1. การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนน
ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งที่ 2 เป็นตัวแปร
และใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งที่ 1 เป็นตัวแปรร่วม

1.1 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

$$H_0 : \rho_w = 0$$

$$H_1 : \rho_w \neq 0$$

$$F = \frac{SSr(\text{error})}{MS \text{ error}}$$

$$= \frac{18,141.07}{111.87}$$

$$= 162.16^{**}$$

$$^{**}p < .01 ; F_{.99}(1,117) = 6.90$$

ค่า F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า F จากตาราง ดังนั้น reject H_0
แสดงว่า คะแนนทัศนคติก่อนได้รับสารสื่อและหลังได้รับสารสื่อที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
จริง

1.2 การทดสอบการเท่ากันของโค้งเส้นถดถอย

$$H_0 : \beta_{w_1} = \beta_{w_2}$$

$$H_1 : \beta_{w_1} \neq \beta_{w_2}$$

$$\begin{aligned} F &= \frac{s_1/(J-1)}{s_2/J(n-2)} \\ &= \frac{(329,180.74)/(2-1)}{(-316,091.14)/2(60-2)} \\ &= -120.80 \end{aligned}$$

$$F_{.90}(1,116) = 2.75$$

ค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า F จากตาราง ดังนั้น $\text{accept } H_0$
แสดงว่า โค้งเส้นถดถอยทุกเส้นเท่ากัน

1.4 การทดสอบการเท่ากันของโค้งเส้นถดถอย

$$H_0 = \beta_{w_1} = \beta_{w_2} = \beta_{w_3} = \beta_{w_4} = \beta_w$$

$$H_1 = \text{มี } \beta_{w_j} \text{ บางตัวไม่เท่ากับ } \beta_w$$

$$F = \frac{s_1/(J-1)}{s_2/J(n-2)}$$

$$= \frac{47,478.66}{-2,647.13}$$

$$= -17.94$$

$$F_{.90}(3,52) = 2.18$$

ค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า F จากตาราง ดังนั้น accept H_0
แสดงว่า โค้งของเส้นถดถอยเท่ากันทุกเส้น

1.3 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้น

$$H_0 : \beta_w = 0$$

$$H_1 : \beta_w \neq 0$$

$$F = \frac{SSr(\text{error})}{MS \text{ error}}$$

$$= \frac{6,137.75}{106.34}$$

$$= 57.72^{**}$$

$$^{**}p < .01 ; F_{.99}(1,55) = 7.31$$

ค่า F ที่ได้จากการคำนวณมีค่ามากกว่า F จากตาราง ดังนั้น reject H_0 แสดงว่า คะแนนทดสอบก่อนได้รับสารสื่อและทันทีที่ได้รับสารสื่อมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงจริง

2. การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนน
ทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งที่ 3 เป็นตัวแปร
และใช้คะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งที่ 1 เป็นตัวแปรร่วม

2.1 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้น

$$H_0 : \beta_w = 0$$

$$H_1 : \beta_w \neq 0$$

$$F = \frac{SSr(\text{error})}{MS \text{ error}}$$

$$= \frac{18,219.14}{160.77}$$

$$= 113.32^{**}$$

$$^{**}p < .01 ; F_{.99}(1,117) = 6.90$$

ค่า F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า F จากตาราง ดังนั้น reject H_0
แสดงว่า คะแนนทัศนคติก่อนได้รับสารสื่ออิงสุภาษิตและหลังจากได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์
มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงจริง

2.2 การทดสอบการเท่ากันของโค้งเส้นถดถอย

$$H_0 : \beta_{w_1} = \beta_{w_2}$$

$$H_1 : \beta_{w_1} \neq \beta_{w_2}$$

$$\begin{aligned} F &= \frac{S_1/(J-1)}{S_2/J(n-2)} \\ &= \frac{(315,679.4)/(2-1)}{(-296,869.01)/2(60-2)} \\ &= -123.35 \end{aligned}$$

$$F_{.90}(1,116) = 2.75$$

ค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า F จากตาราง ดังนั้น accept H_0
ซึ่งแสดงว่า โค้งของเส้นถดถอยเท่ากันทุกเส้น

2.3 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

$$H_0 : \beta_w = 0$$

$$H_1 : \beta_w \neq 0$$

$$\begin{aligned} F &= \frac{SSr(\text{error})}{MS \text{ error}} \\ &= \frac{5,514.66}{115.22} \\ &= 47.86^{**} \end{aligned}$$

$$^{**}p < .01 ; F_{.99}(1,55) = 7.31$$

ค่า F ที่ได้มีค่ามากกว่า F จากตาราง ดังนั้น reject H_0
ซึ่งแสดงว่า ตะแนนหัตถ์คดีก่อนได้รับสารสื่อและหลังจากได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงจริง

2.4 การทดสอบการเท่ากันของโค้งเส้นถดถอย

$$H_0 : \beta_{w1} = \beta_{w2} = \beta_{w3} = \beta_{w4} = \beta_w$$

$$H_1 : \text{มี } \beta_{w_j} \text{ บางตัวไม่เท่ากับ } \beta_w$$

$$F = \frac{s_1/(J-1)}{s_2/J(n-2)}$$

$$= \frac{46,918.14}{-2,584.95}$$

$$= -18.15$$

$$F_{.90}(3,52) = 2.18$$

ค่า F ที่ได้มีค่าน้อยกว่า F จากตาราง ดังนั้น accept H_0
แสดงว่า โค้งเส้นถดถอยเท่ากันทุกเส้น

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายชาญชัย ช่อสกุล ประสมสิน

เกิดวันที่ 2 กรกฎาคม

พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด

อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 99 หมู่ 2 ตำบลหาดยาง

อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 1 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนศรีมหาโพธิ์ อำเภอศรีมหาโพธิ์

จังหวัดปราจีนบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514

เตรียมอุดมศึกษา (แผนกวิทยาศาสตร์)

โรงเรียนเซนต์จอห์น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2518

ป.ศ.สูง (วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาโทฟิสิกส์)

จากวิทยาลัยครูพระนคร

พ.ศ. 2521

กศ.บ. (วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาโทฟิสิกส์)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2533

กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อิทธิพลของสารสื่อประสาทต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว

บทคัดย่อ

ของ

ชาญชัย ประสมกลิ่น

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
กันยายน 2533

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ เพื่อศึกษาดังผลของสารสื่ออิง
สู่ภาชิตต่อการเปลี่ยนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างได้แก่ักเรียนโรงเรียน
ศรียมหาโพธิ์ จำนวน 120 คน จาก 6 ระดับชั้นเรียนๆละ 1 ห้อง แต่ละระดับชั้นเรียนจะ
สุ่มักเรียนออกมา 20 คนเป็นชาย 10 คนและหญิง 10 คน จากนั้นสุ่มแบ่งเป็นสองกลุ่มๆ
ละ 60 คน โดยในแต่ละกลุ่มมีักเรียนชาย 5 คนและหญิง 5 คน จากแต่ละระดับชั้นเรียน
ทั้ง 6 ระดับชั้น และกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองจะได้รับสารสื่ออิงสู่ภาชิต อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่ม
ควบคุมจะได้รับสารสื่อควบคุม

ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าว
ร้าวต่ำกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม ภายหลังจากได้รับสารสื่อแล้ว 2 สัปดาห์ ในกลุ่มทดลอง
นั้น นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่านักเรียน
ชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและสูงกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

THE EFFECT OF PROVERB-BASED MESSAGE ON
AGGRESSIVE ATTITUDE CHANGE

AN ABSTRACT

BY

CHARNCHAI PRASOM SIN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Developmental Psychology
at Srinakharinwirot University

September 1990

The main purpose of this experiment was to study the effect of persuasive message based on Thai proverb on aggressive attitude change. The subjects were 120 pupils in Srimahaphot School from 6 levels, randomly selected 10 males and 10 females from each level, were randomly assigned into two groups of 60 subjects each. Each group consisted of 5 males and 5 females from each level. The experimental group read the persuasive message and the control group read the control message.

The results showed that the experimental group had lower score of attitude toward aggressive behavior than the control group. After 2 weeks, for the experimental group, it was found that females in secondary matthayomsuksa had higher score of attitude toward aggressive behavior than males in secondary matthayomsuksa and females in primary matthayomsuksa.